

A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Az Osztály tervezett kiadványainak ivszáma összesen: 891 *iv*.
Az ivszám az egyes tudományágak között a következőképen oszlik meg:

	Könyv:	Iv:
1./ Nyelvtudomány	7	121 + 50 térkép
2./ Magyar irodalom	8	220
3./ Világirodalom	1	25
4./ Zenetudomány	1	15
5./ Klasszika-filológia	3	37
6./ Értekezések		50
Összesen:	20	468 + 50 térkép

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és szovjet, valamint egyéb fordítások között:

	Könyv:	Iv:
1./ Magyar szerzők	16	387 + 50 térkép
2./ Szovjet fordítások	2	50
3./ Egyéb nyelvből fordítások	2	31
Összesen:	20	468 + 50 térkép

1953. évi.

könyvkiadási terve.

/Az osztályvezetőség határozata szerint, ha a tervbe felvett példányszám a 2.000-t meghaladja, csak abban az esetben lehet 2.000-nél többet kiadni, ha a Könyvterjesztő vállalja a többletpéldányokért a felelősséget és a többlet papir miatt egyéb, a tervben felvett kiadványok nem maradnak el./

Nyelvtudomány. - Kiadói terv.

1./ Szovjet nyelvtudományi cikkek.
Telegdi Zsigmond válogatása

Ivterjedelem: 25
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953 V.

Fordító: Szerkesztő: Lektorok:
Szóke I. Balázs J. Sulán B.

Indokolás: A magyar nyelvtudomány számára nélkülözhetetlen legértékesebb szovjet nyelvtudományi munkák fordításának gyűjteményes kiadása. Nélkülözhetetlen a magyar marxista nyelvtudomány kiépítése érdekében.

2./ Knieszsa István:
Szláv jövevényszavaink.

Ivterjedelem: 30
Példányszám: 1.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Fűzve: 500
Kézirat elkészül: 1953 III.

Hadrovics L. Bárczi G.
Hadrovics L.

Indokolás: Noha számos tanulmány jelent meg ebből a tárgykörből, ez a munka a kérdés első tudományos összefoglalása. Nélkülözhetetlen segédkönyv a magyar-szláv történeti kapcsolatokat kutató munkálatok számára. Történészek és néprajzosok fontos segédkönyve is.

3./ Bárczi Géza:
Nyelvjárási szövegek.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 500
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953. III.

Lőrincze L. Bartha K.
Szabó D.

Indokolás: Összefoglaló képet kíván adni a mai magyar nyelvjárási szövegekről. Nélkülözhetetlen a tudományos kutatás és az egyetemi oktatás számára. Egyben be kívánja mutatni a nyelvjárási szövegek közlés legkorszerűbb tudományos módszerét.

4./ Bárczi Géza:
Magyar Nyelvjárások. III. köt.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 500
Tükörméret: az előző számoké
Fűzve: 500
Kézirat elkészül: 1953. V.

Benkő L. Cikkenként

Indokolás: A debreceni tudományegyetem magyar nyelvi tanszékének eddig is megjelent évkönyve. Folyóirataink profilozása következtében az egyetlen lehetőség nyelvjárási tanulmányok közlésére.

5./ Király Péter: Az első kísérlet a szlovák irodalmi nyelv megteremtésére. /Német nyelven./

Ivterjedelem: 15
Példányszám: 500
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953. I.

Sipos I. Knieszsa I.
Arató E.

Indokolás: A szomszédos népi demokráciákkal kialakuló tudományos kapcsolatok egyik lépcsője. Fel dolgozza a szlovákok első terjedelmesebb nyelvenlékeit, amelyek egyúttal az első szlovák nyelvű nyomtatott könyvek is.

6./ Baleczky Emil: A komlóskai ukrán nyelvjárás.

Ivterjedeleme: 10

Példányszám: 500

Tükörméret: A/5

Kötve: 500

Kézirat elkészül: 1953. III.

Szerkesztő: Lektorok;

Király P. Knieszsa I.

Király P.

Indokolás: A magyarországi egyetlen kárpátukrán nyelvjárású község nyelveinek feldolgozása. Általános nyelvészeti és szlavisztikai jelentőségén kívül a Szovjetunióval való kapcsolataink szempontjából is fontos.

7./ Szatmári István:

Nyelvjárás térképek a Nagykunságból.

Ivterjedeleme: 1 + 50 térkép

Példányszám: 500

Tükörméret: A/4

Kötve: 500

Kézirat elkészül: 1953 II.

Lőrincze L. Benkó L.

Bárczi G.

Indokolás: Nyelvjárásaink részletes feldolgozásának egyik jelentős állomása, a nyelvatlaszt kiegészítő munka.

Lektorai terv.

1./ Bárczi Géza: A magyar nyelv- atlasz munkamódszere.

Ivterjedeleme: 15

Példányszám: 500

Tükörméret: A/5

Kötve: 500

Kézirat elkészül: 1953. VIII. módszereket.

Lőrincze L. Gáldi L.

Sulán B.

Indokolás: A magyar és a külföldi tudományos körök tájékoztatására szolgáló mű. Összefoglalja a magyar nyelvatlász készítéskor alkalmazott módszereket.

2./ Bárczi Géza: A XVI. sz. magyar nyelvjárásainak kérdéséhez.

Ivterjedeleme: 12

Példányszám: 500

Tükörméret: A/5

Kötve: 500

Kézirat elkészül: 1953. VIII.

Kálmán B. Kálmán B.

Pais D.

Indokolás: A nyelvtörténeti kutatások szempontjából fontos és úttörő munka. Mai nyelvünk nyelvjárásai rétegződésének vizsgálatához is fontos tanulságokkal szolgál, valamint lényegesen megkönnyíti nyelvenlékeink helyhez rögzítését.

3./ Németh Gyula: Türkische Studien aus Vidin. /Németül/

Ivterjedeleme: 20

Példányszám: 500

Tükörméret: A/5

Kötve: 500

Kézirat elkészül: 1953. VIII.

Fekete L. Ligeti L.

Bárczi G.

Indokolás: A munka, öt nyári tanulmányút anyagán épül fel. Az első nagyobb terjedelmű módszeres török nyelvjárás-leírás. A szerző e nyelvjárás tanulmány alapján a török nyelvészettnek több kérdését igyekszik tisztázni. Megállapítja, hogy a Balkán-félsziget északnyugati részén egy egységes török nyelvjárás volt, amelynek kutatása a magyar nyelv török elemeinek szempontjából is fontos.

- Szerkesztő: Király P.
Lektorok: Király P., Baleczky E.
- 4./ Iniezza István:
Szláv nyelvenlékek III.köt.
Ivterjedelem: 15
Példányszám: 500
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953 VIII.
Indokolás: Az országos Levéltárban található szlovák nyelvenlékek egy részének feldolgozása. A szlovák dialektológiai kutatáshoz szolgáltat történeti anyagot.
- 5./ Harmatta János: A magyar nyelv iráni jövevényszavai.
Ivterjedelem: 10
Példányszám: 1000
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Füzve: 500
Kézirat elkészül: 1953. X.
Czeplédy K. Telegdy Zs.
Gaál L.
Indokolás: Szókincsünk rétegeződésének és a magyar nép őstörténetének szempontjából értékes és nélkülözhetetlen összefoglaló munka.
- 6./ D. Bartha Katalin: A szlavóniai magyar nyelvjárás nyelvtana.
Ivterjedelem: 10
Példányszám: 500
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953.VIII.
Keresztes M. Bárczi G.
Deme L.
Indokolás: Egy kiveszőben lévő magyar nyelvsziget feltárása. Fontos a magyar nyelv jelenkori és történeti kutatások szempontjából.
- 7./ Hegedüs Lajos: A bukovinai telepések nyelvjárása.
Ivterjedelem: 20
Példányszám: 500
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953.VII.
Imre S. Benkó L.
Pais D.
Indokolás: A bukovinai székelyek nyelvjárásáról eddig csak egy közlés áll rendelkezésünkre, ez a mű a hazatelepítés után megindult gyűjtés közzététele. Egy nyelvsziget belső nyelvi fejlődéséről ad számot, de fontos a magyar nyelvtörténet és a székely nyelvjárások tanulmányozása szempontjából is.
- 8./ Végh József: Nyelvjárási térképek az Orségból.
Ivterjedelem: 1 + 50 térkép
Példányszám: 500
Tükörméret: A/4
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953. IX.
Imre S. Kálmán B.
Indokolás: Egyik legtanulságosabb nyelvjárásunkat feldolgozó munka, a nyelvatlaszt kiegészítő részlet-tanulmány.
- 9./ Fónagy Iván:
Francia hangsúlytanulmányok
Ivterjedelem: 10
Példányszám: 500
Tükörméret: A/5
Kötve: 500
Kézirat elkészül: 1953 VIII.
Herman J. Tamás L.
Gáldi L.
Indokolás: A szerző több éves kutatómunkájának eredménye, általános nyelvészeti és romanisztikai szempontból tanulságos mű.

Magyar irodalomtudomány. - Kiadói terv.

Szerkesztő: Lektorok:

1./ Esze Tamás: A Rákóczi-kor irodalma.

Klaniczay T. Klaniczay T.
Heckenast, G.

Ivterjedelem: 40 iv
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953 IV.

Indokolás: A Rákóczi szabadség-harc 250 éves évfordulójára megjelenő mű egyik kötete a kor irodalmának monografikus feldolgozását, másik kötete az ezt illusztráló, jórészt hozzáférhetetlen, verses és prózai anyagot tartalmazza. A kor irodalmának első tudományos igényű, széles alapon történő feldolgozása.

2./ Waldapfel József:
A magyar irodalom története a felvilágosodás korában.

Szauder J. Szauder J.
Kató I.

Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953 II.
Ivterjedelem: 20 iv

Indokolás: A könyv a XVIII. század második felének magyar irodalmát tárgyalja, amely ugyanakkor, amikor a polgári forradalom világnézeti előkészítésének első szakasza, a 19. század klasszikus irodalma számára a művészi kifejezés eszközei szempontjából is előkészíti az utat.

3./ Komlós Aladár:
Vajda János.

Bóka L. Bóka L.
Király I.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953 I.

Indokolás: A múlt század nagy lírikusának és publicistájának életműve és életpályája körül számos új, érdekes adatot derített ki a szerző. Ezek monografikus feldolgozása a kötet, amely a Vajda-kutatás jelentős állomása.

4./ Bóka László:
Ady Endre élete.

Király I. Király I.
Földessy Gy.

Ivterjedelem: 20 iv
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953 II.

Indokolás: Legnagyobb modern lírikusunk életrajzának tudományos igényű feldolgozása. A munka meg fogja tisztítani Ady életét a rárakott legendáktól, kimutatja az életrajz és alkotás kapcsolatait.

- 5./ Petőfi Sándor krit.kiad.V.köt. Szerkesztő: Lektorok:
Szerk.: Varjas Béla v. Szauder József Szauder J. Horváth K.
Szauder J.
Ivterjedelem: 25
Példányszám: 8.000 Indokolás: A folyamatban lévő kri-
Tükörméret: A/5 tikai kiadás következő /próza/ kötete.
Kötve: 8.000
Kézirat elkészül: 1953 V.
- 6./ Arany János krit.kiad.VII-VIII.köt. Barta J. Barta J.
Szerk.: Voinovich Géza. Indokolás: A folyamatban lévő
Ivterjedelem: 50 kritikai kiadás következő kötete
Példányszám: 6.000 /próza/.
Tükörméret: A/5
Kötve: 6.000
Kézirat elkészül: 1953 I.
- 7./ Ady Endre krit.kiad.II.köt.
Szerk.: Földessy Gy.-Király I. Pándi P. Pándi P.
Fejér K.
Ivterjedelem: 25 iv
Példányszám: 6.000 Indokolás: A nagy lírikus prózai
Tükörméret: A/5 írásainak első teljes kiadása, sok
Kötve: 6.000 eddig ismeretlen tudományos művel.
Kézirat elkészül: 1953 IV.
- 8./ Fazekas Mihály krit.kiad.I.
Szerk.: Kéry László-Yulow Viktor. Pándi P. Pándi P.
Képes G.
Ivterjedelem: 20 iv Indokolás: Nagy haladó költőnk
Példányszám: 4.000 - Ludas Matyi szerzője, - összes
Méret: A/5 műveinek első tudományos igényű ki-
Kötve: 4.000 adása.
Kézirat elkészül: 1953 II.

Lektorai terv.

- 1./ Rimay János krit.kiad. Klaniczay T. Klaniczay T.
Szerk.: Eckhardt Sándor. Tolnai G.
Ivterjedelem: 25
Példányszám: 1.000 Indokolás: A XVII.sz. tekintélyes
Méret: A/5 költője és politikai írója, Balassi
Kötve: 1.000 tanítványa és műveinek kiadója, majd
Kézirat elkészül: 1953.I. egyideig Bocskai bizalmas embere.
Az új kiadás az erősen összekuszált
írói hagyatékot először hozza rend-
be és tisztítja meg a neve alá csem-
pészett idegen írásoktól.
- 2./ Arany János krit.kiad.IX.köt.
Szerk.: Voinovich Géza. Barta J. Barta J.
Ivterjedelem: 20 iv Indokolás: A folyamatban lévő kri-
Példányszám: 6.000 tikai kiadás következő része.
Tükörméret: A/5 /Shakespeare fordítások./
Kötve: 6.000
Kézirat elkészül: 1953 IX.

Szerkesztő: Lektorok:

- 3./ Ady Endre krit.kiad.III.köt.
Szerk.: Földessy Gyula-Király István. Pándi P. Pándi P.
Fejér A.
Ivterjedelem: 25 iv
Példányszám: 6.000 Indokolás: A 7. pont alatt szereplő
Tükörméret: A/5 kiadás folytatása.
Kötve: 6.000
Kézirat elkészül: 1953. IX.
- 4./ Csokonai V. Mihály krit.kiad.I. Szauder J. Szauder J.
II.kötet. Vargha B.
Szerk.: Juhász Géza.
Ivterjedelem: 50 Indokolás: Nagy haladó költőnk művei
Példányszám: 4.000 első kritikai kiadásának megindítása.
Méret: A/5 Az első két kötet lírai költeményeit
Kötve: 4.000 tartalmazza.
Kézirat elkészül:
1953 VI. - I.köt.
1953 VIII. - II.köt.
- 5./ Fazekas Mihály krit.kiad.II.köt. Pándi P. Pándi P.
Szerk.: Kéry László-Yulow Viktor. Soó Rezső
Ivterjedelem: 20 iv Indokolás: Fazekas természettudományi
Példányszám: 4.000 munkái, amelyek tudománytörténeti és
Méret: A/5 nyelvészeti szempontból jelentősek.
Kötve: 4.000 Csak akkor, erre a célra ivkeretéből,
Kézirat elkészül: 1953.X. a Biológiai osztály a szükséges
mennyiséget átengedi.
- 6./ Vörösmarty Mihály krit.kiad.I.köt. Barta J. Waldapfel J.
Szerk.: Horváth Károly.
Ivterjedelem: 25 iv Indokolás: Nagy költőnk összes művei
Példányszám: 6.000 kritikai kiadásának megindítása.
Tükörméret: A/5
Kötve: 6.000
Kézirat elkészül: 1953. IX.
- 7./ Juhász Gyula krit.kiad.I.köt. Bóka L. Bóka L.
Szerk.: Baróti Dezső. Tolnai G.
Ivterjedelem: 25 Indokolás: Ady egyik legnagyobb
Példányszám: 4.000 kortársa József Attila egyik meste-
re összes művének első tudományos
Tükörméret: A/5 igényű kiadása, amelynek fontosságát
Kötve: 4.000 növeli, hogy korábbi kiadásából leg-
Kézirat elkészül: 1953 IX. forradalmibb verseit kihagyták.

Világirodalom. - Kiadói terv.

Fordító: Szerkesztő: Lektorok:

1./ Blagoj: Puskin alkotói utja I.köt.

Ivterjedelem: 25 iv
Példányszám: 3.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 3.000
Kézirat elkészül: 1953.II.

Németh L. Nyilas V. Nyilas V.
Makai I.

Indokolás: A Sztálin-díjas irodalom-
tudós legkitünőbb műve, amely nem-
csak a Puskin-kultusz, de módszer-
tani tanulságok szempontjából is
elsőrendű jelentőségű.

Lektori terv.

1./ Mejlah: Lenin és az orosz
irodalom kérdései.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül:

Zöldhelyi Zs. Trencsényi-
Waldapfel I.

Indokolás: A neves szerző Sztálin-
díjas könyve javított kiadásának
fordítása.

2./ Szovjet irodalomtudományi
cikkek./A IDK szerkesztésében/

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953 VIII.

Lengyel B. Gábor A.
Kámán E.

3./ Renaissance tanulmányok.
Szerk.: Kardos Tibor.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 1.500
Tükörméret: A/5
Kötve: 1.500
Kézirat elkészül: 1953 IX.

Trencsényi- Bolgár E.
Waldapfel I.

Indokolás: Tanulmány-gyűjtemény az
olasz Renaissance problematikájá-
ról a korszak széles alapokon tör-
ténő, marxista igényű feldolgozásá-
nak készül.

Zenetudomány. - Kiadói terv.

Szerkesztő: Lektorok:

- 1./ A Magyar Népzene Tára III.köt.
Szerk.: Kodály Zoltán.

Vargyas L. Vargyas L.
Bartha D.

Ivterjedelem: 15 iv
Példányszám: 2.000
Tükörméret: B/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953.VI.

Indokolás: A nemzetközileg is nagy-
jelentőségű sorozat 3. kötete, melyet
Kodály Zoltán rendez sajtó alá, a
siratokat tartalmazza.

Lektori terv.

- 1./ A magyar tánczene emlékei I.köt.
Szerk.: Major Ervin.

Bartha D. Bartha D.
Kodály Z.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 2.000
Tükörméret: B/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953.IV.

Indokolás: Haladó tánczenei hagyó-
mányaink első rendszeres összegyűj-
tése és közzététele. Mind a kutatás,
mind a népi kultúra szempontjából
elsősorú jelentőségű.

- 2./ Zenetudományi Tanulmányok II.k.
Szerk.: Szabolcsi B.-Bartha D.

Ujfalusy J. Kodály Z.
Ujfalusy J.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 1.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 1.000
Kézirat elkészül: 1953.X.

Indokolás: Az idén megjelenő év-
könyv folytatása: szakfolyóiratot
pótló kötet, mely a magyar és kül-
földi zenetudósok cikkeit tartal-
mazza az Erkel-évforduló kapcsán.

- 3./ A régi zene előadásmodja.
Szerk.: Hammerschlag János.

Molnár A. Szabolcsi B.
Molnár A.

Ivterjedelem: 20
Példányszám: 2.000
Tükörméret: B/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953.IX.

Indokolás: Pedagógiai és kutatási
szempontból elsősorú fontosságú
mű, amely számos vitás kérdést old

Klasszika-filológia. - Kiadói terv.

Szerkesztő: Lektorok:

1./ Szabó Árpád: Homeros.

Ivterjedelem: 6
Példányszám: 1.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 1.000
Kézirat elkészül: 1953 III.

Szilágyi J.Gy. Marót K.
Trencsényi-
Waldapfel I.

Indokolás: Az újabb kutatások alapján összefoglaló tájékoztatás a homérosi kérdéstről és a homérosi költészetéről a Magyar Tudományos Akadémia ismeretterjesztő sorozata számára.

2./ Hesiodos: Erga kai hémerai.
Trencsényi-Waldapfel Imre
műfordítása bevezetéssel.

Ivterjedelem: 6
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953.IV.1.
Kétnyelvű kiadás.

Gyóni M. Marót K.
Moravcsik Gy.

Indokolás: A boiotiai parasztság osztályhelyzetére és az antik munka történetére nézve oly fontos görög tanítóköltemény első teljes magyar fordítása, mely a megindítandó "Görög és római remekirók" c. sorozatban jelennék meg.

3./ Ovidius: Fasti
Kétnyelvű kiadás, Gaál László
fordítása.

Ivterjedelem: 25
Példányszám: 2.000
Tükörméret: A/5
Kötve: 2.000
Kézirat elkészül: 1953.I.

Borzsaák I. Borzsaák I.
Marót K.

Indokolás: Az antik Róma topográfiaiája és az antik római népszokások, valamint az antik Róma kulturája szempontjából rendkívül fontos mű korszerű, új fordítása.

Az értékezesekbe szánjuk a már kész vagy készülő munkák közül az alábbiakat:

Nyelvtudományi értekezések

1./ Benkő Lóránd: A magyar hang-
történet néhány kérdése.

Ivterjedelem: 7
Példányszám: 400
Tükörméret: B/5
Füzve: 400
Kézirat elkészül: 1952 VIII.

Pais D. Bárczi G.
Pais D.

Indokolás: A magyar hangtörténetnek egy sokat vitatott kérdését tisztázza bő nyelvtörténeti és nyelvjárási anyag alapján /a Palatalizáció különösen az Ly kérdését/.

2./ Hajdu Péter: A magyarság
kialakulásának előzményei.

Ivterjedelem: 5
Példányszám: 500
Tükörméret: B/5
Füzve: 500
Kézirat elkészül: kész

Kálmán B. Kálmán B.
Fokos-Fuchs D.

Indokolás: A tanulmány a kérdésre vonatkozó szovjet őstörténeti régészet és néprajzi irodalom felhasználásával foglalja össze a finnugor őstörténetnek lényeges kérdéseit, s több tekintetben új megvilágításban tárgyalja azokat.

- 3./ F. Mészáros Henriette:
Az alany és az állítvány
kongruenciája az obi-ugor
nyelvekben.

Ivterjedelem: 5
Példányszám: 300
Tükörméret: B/5
Füzve: 300
Kézirat elkészül: 1953. V.

Szerkesztő: Lektorok:

Zsirai M. Zsirai M.
Horváth K.

Indokolás: M.H. munkájában az obi-ugor mondatban egy fontos problémájával foglalkozik. Közlése azért is kívánatos, mert a mondatban a finnugor nyelvtudomány területén eddig eléggé el volt hanyagolva.

- 4./ Deme László: Nyelvjárásaink
néhány hangtani kérdéséhez.

Ivterjedelem: 6
Példányszám: 300
Tükörméret: B/5
Füzve: 300
Kézirat elkészül: 1952. XII.

Lőrincze L. Bérczi G.
Lőrincze L.

Indokolás: A munka részben a nyelvjárások bizonyos vitatott hangtani kérdéseit veszi vizsgálat alá /diftongusok, affrikáták, nasalizáció/ részben a hangállomány egyes tagjainak /fonémok/ különböző megterheltségi fokait vizsgálja. Rémítat az egyes jelenségek mögött meghúzódó átfogóbb törvényekre /tendenciák/.
- Lényegében: szempontok keresése a magyar nyelvjárások új alapon való osztályozásához és jellemzéséhez. - Melléklete: 15 térképlap, több ábra és táblázat.

- 5./ K. Sal Éva: A tagadás az
obi-ugor nyelvekben.

Ivterjedelem: 4 iv
Példányszám: 300
Tükörméret: B/5
Füzve: 300
Kézirat elkészül: 1953. I.

Hajdu P. Zsirai M.
Hajdu P.

Indokolás: A dolgozat a tagadás különböző kifejezési formáit vizsgálja meg a vogul és osztják nyelvekben, tekintetbe veszi a többi finnugor nyelv tagadó szerkezetét is. Munkájában nemcsak az eddigi magyar és finn gyűjtők anyagát, hanem a vogul és osztják irodalmi nyelvi szövegeket is felhasználja.

- 6./ Kázmér Miklós:
Also Szigetköz feöldrajzi nevei.

Ivterjedelem: 8
Példányszám: 400
Tükörméret: B/5
Füzve: 400
Kézirat elkészül: 1953. VIII.

Benkő L. Kniezsa I.
Benkő L.

Indokolás: Egyes községek földrajzi anyaga már megjelent, de összefüggő nagyobb területről eddig csak Kalotaszeg helynevei jelentek meg, ezért fontos egy újabb, más területről szóló monográfia.

Irodalom- és zenetudományi értekezések.

Szerkesztő: Lektorok:

1./ Gálos Rezső-Kármán József.

Tolnai G. Tolnai-Barta

Ivterjedelem: 8
Példányszám: 1.500
Tükörméret: A/5
Kötve: 1.500
Kézirat elkészül: 1953.I.

Indokolás: Irodalmunk XVIII. század-
végi és XIX. század eleji korszakának
jelentős hivatásos írója volt Kármán.
Gálos részletes életrajzát írja meg,
amely több új részleteredményt tar-
talmaz.

2./ Borzsák István:
Az ezüstkori latin irodalom.

Szabó Á.

Szabó Á.
Trencsényi-
Waldapfel I.

Ivterjedelem: 10
Példányszám: 1.500
Tükörméret: A/5
Kötve: 1.500
Kézirat elkészül: 1953 X.1.

Indokolás: Az ezüstkori irodalom
eddig nagyon elhanyagolt problémáinak
társadalomtörténeti szempontból való
megvilágítása; a szerző eredeti kutá-
tásai alapján.

Az értekezések sorozat fenti könyvei természetesen nem tartal-
mazzák a sorozat egész 1953-as tervét. Ebben a sorozatban ki-
vánja az Osztály megjelentetni a nagyobb és fontosabb folyo-
irat cikkek különlenyomatait, valamint még a tervbe fel nem
vett tanulmányokat is. A sorozat általában kis példányszámu,
éppen ezért a kért 35 x 1.000 iv a szükségleteket a még be nem
tervezett könyveken túlmenően is fedezni fogja.

A TÁRSADALMI- TÖRTÉNETI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK

1953. évi KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Az Osztály tervezett kiadványainak ivszáma: 1397 iv.

Az ivszám az egyes tudományterületek között a következőképpen oszlik meg:

	Könyv:	Iv:
1./ Történettudomány	18	529
2./ Filozófia	8	199
3./ Klasszika-filológia	4	95
4./ Pedagógia	3	60
5./ Régészet	3	125
6./ Néprajz	4	75
7./ Művészettörténet	4	80
8./ Földrajz	3	58
9./ Jogtudomány	4	70
10./ Közgazdaságtudomány	4	106
Összesen:	55	1397

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és szovjet, valamint egyéb fordítások között:

	Könyv:	Iv:
1./ Magyar szerzők	41	1028
2./ Szovjet fordítások	6	123
3./ Egyéb nyelvből fordítások	8	246
Összesen:	55	1397

**A TÁRSADALMI- TÖRTENETI TUDOMÁNYOK
OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADASI TERVE.**

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Történettudomány:

**1./ Országos Történész Kongresszus
Jegyzőkönyve.**

Bizottság Szerk.Biz.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 5000.
Tükörméret: B/4
Kézirat elkészül:
Terjesztési ár: szokottnál
olesőbb.

Indokolás: Az 1952. év végén megtartandó történészkongresszus az orosz magyar történelmi kapcsolatok megvilágítását tűzte ki céljául. A referátumok és korreferátumok gazdag anyag alapján tárgyalják történelmünknek e fontos kérdését.

**2./ Rákóczi Emlékkönyv,
/Magyar Történelmi Társulat/**

Bizottság Szerk.Biz.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 5000.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül:
Terjesztési ár: szokottnál
olesőbb.

Indokolás: A Rákóczi-szabadságharc kitörésének 250-ik évfordulója alkalmából jelenik meg. Vezető történészek mutatják be Rákóczi egyéni fejlődését, a szabadságharc fő kérdéseit.

3./ Válogatott iratok a Rákóczi-szabadságharc diplomáciai történetéből.

Bizottság Szerk.Biz.

/Magyar Történelmi Társulat/

Ivterjedelem: 40 /kétszer/
Példányszám: 1000.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül:

Indokolás: A szabadságharc diplomáciai dokumentumainak olyan válogatott gyűjteménye, melyből kidomborodik Rákóczi és Nagy Péter kapcsolata, hogy a nyugati országokkal szemben Nagy Péter Oroszországa jelentett egyedül komoly segítséget a szabadságharcnak.

**4./ Makkai László:
Iratok a Rákóczi birtokok gazdálkodásáról a XVII. században.**

Wittmann T. Wittmann T.
Heckenast G.

/Történettudományi Intézet/

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1952.VIII.

Indokolás: Az erdélyi fejedelemség gazdasági viszonyairól jó részt ismeretlen forrásanyag alapján készülő munka, mely a fejedelmi abszolútizmus politikai megvilágítását is elősegíti.
/Forráskiadvány/

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

5./ Ráday Pál iratai I. kötet.

/Református Theológiai
Akadémia/

Ivterjedelem: 45 iv.
Példányszám: 1000.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1952. XII.
Készítik: Benda Kálmán
Esze Tamás
Baksai Ferenc
Pap László

Révész I.
Pach Zs.P.

Indokolás: A Rákóczi szabadságharc kezdetének 250 éves évfordulóján ezzel a könyvvel akarja leróni hátláját a református egyház. Kuruc-kori forráskiadványaink egyik hiányossága, hogy Rákóczi és Bercsényi iratai mellett alig ismerjük a szabadságharc többi főszereplőit. Így e munka ebből a szempontból hézgapótló.

6./ I. Tóth Zoltán:
Balcescu.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Geróné F.E. egy román
lektor és
Köpeczi B.

Indokolás: A nagy román forradalmi demokrata a magyar-román összefogás előharcosa halálának 100 éves évfordulója alkalmából kerül kiadásra.

7./ Andics Erzsébet:
A szabadságharc főuri árulói. II.
/Magyar Történelmi Társulat/.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 3000
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül:

Szekfü Gy.
Ember Gy.

Indokolás: Eddig ismeretlen magyarországi és külföldi levéltárakból származó iratok közzétételével és feldolgozásával leplezi le azt az aknamunkát, melyet az egyházi és világi főurak 1848/49-ben a szabadságharc megbuktatásának érdekében folytattak.

8./ Kossuth Lajos 1848/49-ben V.-VI.
/Magyar Történelmi Társulat/.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 1200.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül:

Bizottság Szerk. Biz.

Indokolás: Kossuth Lajos összes műveit tartalmazó nemzeti kiadvány már korábban megjelent köteteként folytatása.

9./ Györffy György:
Magyarország történeti földrajza
az Arpádkorban.
/Történettudományi Intézet/.

Ivterjedelem: 40. iv.
Példányszám: 1000.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1952. XI.

Léderer E. Léderer E.
Mályusz E.

Indokolás: Az Anjou korra régebben elkészült történeti földrajzi mű előzménye. A korai magyar történet-kutatás nélkülözhetetlen munkája.

- 10./ Borsa Iván:
Az Árpádházi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke. VI.
/Levéltárak Országos Központja/
Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 500.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1953. VII.
- Fordító: Szerkesztő: Lektor:
Székely Gy. ~~Léderer E.~~ *Mályusz Elemér*
Székely Gy.
- Indokolás: A már megjelent I-IV. és az 1952-ben megjelenő V. kötet folytatása. Néhai Szentpéteri Imre kéziratát kiegészíti és sajtó alá rendezi Borsa Iván.
- 11./ Mályusz Elemér:
Zsigmondkori Oklevéltár II.
/Országos Levéltár/
Ivterjedelem: 45 iv.
Példányszám: 500.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1953. III.
- Léderer E. Léderer E.
Elekes L.
- Indokolás: Az alig ismert Zsigmondkor történetét megvilágító, részben elszórtan már kiadott, főleg még kiadatlan oklevelek tartalmi kivonatait, a fontos oklevélrészeket szószerint idézve közlő forráskiadvány. Folytatása az 1951-ben megjelent I. kötetnek.
- 12./ Mályusz Elemér:
Az államszervezet Zsigmond korában./feltételes/
/Történettudományi Intézet./
Ivterjedelem: 10-15 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül: 1952. XII.
- Elekes L. Elekes L.
Léderer E.
- Indokolás: A központosított monarchia magyarországi problémájának megvilágításához nagy mértékben hozzájáruló nagy forrásanyag alapján készülő munka.
- 13./ Paulinyi Oszkár:
A garamvidéki bányavárosok gazdasági és társadalmi rétegződése a XVI. sz. közepén.
/Országos Levéltár/
Ivterjedelem: 12
Példányszám: 500
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1952. VII.
- Mályusz E. Molnár E.
Mályusz E.
- Indokolás: A Garam-vidéki bányavárosok 1542-i ingó-vagyon összeírása alapján készült, a lakosság rétegződését feltüntető történeti statisztikai táblázatok, s ezeket kiértékelő tanulmány. Színvonalától függően akadémiai kiadvány.
- 14./ Kummerovitz Bernát:
A veszprémi káptalani és püspöki levéltár XVI. sz.-i kiadatlan okleveleinek regesztái.
/Országos Levéltár/
Ivterjedelem: 12 iv.
Példányszám: 500.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1952. X.
- Székely Gy. Székely Gy.
Györfly Gy.
- Indokolás: A XVI. sz.-i egyházi nagybirtokok alakulásának birtokigazgatásának, különösen társadalmi és gazdaságtörténeti adatai. /A jobbágyság gazdálkodását és társadalmi életét is megvilágítja./ Forráskiadvány, rövid bevezetéssel.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 15./ Benda Kálmán:
A magyar jakobinus mozgalom
iratai. I.
/Magyar Történelmi Társulat./

Mérei Gy. Mérei Gy.
Paulinyi O.
Kató I.

Ivterjedelem: 35 iv.
Példányszám: 1000.
Tükörméret: B/5.
Kézirat elkészül: 1952. XII.

Indokolás: A munka II. kötete ez évben már megjelent, a III. kötet megjelenése is rövidesen várható.

- 16./ 1825-67-es bibliográfia IV. kötet.
/Történettudományi Intézet./

I. Tóth Z. Gerőné F.E.
Barta I.
Kemény G.G.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1200
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1953. IX.

Indokolás: Folytatása a már megjelent 3 bibliográfiai kötetnek. Jelen kötet a népi demokráciák történettudományi munkájának is komoly támogatásul szolgál.

- 17./ Kovács Endre:
Bem József életrajza.
/Történettudományi Intézet/

Borus J.

Ivterjedelem: 30.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül: 1953. I.

Indokolás: A magyar szabadságharc dicső hadvezére élettörténetének részletes, tudományos feldolgozása.

Filozófia:

Önálló munkák:

- 1./ Filozófiai Évkönyv. II..

Munkaköz.

Ivterjedelem: 30-35. iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Indokolás: Az 1952-ben megjelenő I. kötet folytatása.

- 2./ Fogarasi Béla:
Logika II.
/bővített és javított kiadás/

Szigeti J. Lukács Gy.

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:
Terjesztési ár: szokottnál
olcsóbb

Indokolás: Az első kiadás teljesen elfogyott és a kereslet igen nagy, ami szükségessé teszi a könyv második kiadását. Az Egyetemek és főiskolák is érdeklődnek iránta, tankönyvnek vagy segédkönyvnek akarják felhasználni.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Zoltay D. Zoltay D.
Mátray L.

- 3./ Lukács György:
Adalékok az esztétika történe-
téhez.

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 1500
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Indokolás: Részben eddig meg nem jelent, részben folyóiratokban szétszórtan megjelent, de már elfogyott tanulmányokat tartalmaz az esztétika történetéből.

Fordítások:

- 4./ Hobbes:
Válogatott filozófiai művek.

Ivterjedelem: 20-24 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Szentmihályi Mátray L. Mátray L.
J.

Indokolás: A filozófiai materializmus egyik régi klasszikus képviselője, kinek művei eddig magyarul nem jelentek meg, így filozófiai irodalmunk területén hézgapótló mű.

- 5./ Spinóza:
Tractatus theologico
politicus.

Ivterjedelem: 20-25 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Szemere S. Nádor Gy. Nádor Gy.

Indokolás: A mű megjelenése a klerikalizmus elleni felvilágosító munkánkat támogatja. Régi kiadása teljesen elfogyott, s ez a régi kiadás egyébként is teljesen elavult.

- 6./ Diderot:
Válogatott esztétikai művek.

Ivterjedelem: 25-28, iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Győry- Szigeti J. Szigeti J.
Csatlós J.

Indokolás: A kötet folytatása és kiegészítése az 1951-ben megjelent Diderot válogatott filozófiai műveknek. Mind filozófiai, mind esztétikai kutatásunk szempontjából igen fontos.

- 7./ Hegel: Esztétika III.

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 2500.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül: készen.

Zoltay D. Lukács Gy. Szigeti J.

Indokolás: A múlt évben megjelent II. kötet folytatása.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

8./ Csernisevszkij:
Válogatott filozófiai művek.

Ivterjedelem: 25-30 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Lukács Lukács Gy. Zoltay D.
Gy-né

Indokolás: Csernisevszkij művei a Szovjetunióban különböző tudományos és népszerű kiadásokban hatalmas példányszámokban jelennek meg. Filozófiai művei eddig nálunk még nem jelentek meg.

Klasszika-Filológia:

Önálló művek:

1./ Castiglione László:
Görög-egyiptomi terrakották.
/német nyelven/

Ivterjedelem: 16+2 táblaiv
Példányszám: 1500
Tükörméret: A/4
Kézirat elkészül: 1953. VIII.

Szilágyi J. Oroszlán Z.
Gy. Szilágyi J.
Gy.

Inokolás: A hellenisztikus kori művészet története szempontjából fontos emlékek publikálása és társadalomtörténeti kiértékelése.

Harmatta J. Harmatta J.
Oroszlán Z.

2./ Szilágyi János György:
A Szépművészeti Múzeum Görög
vázái. I. kötet.
/német nyelven/

Ivterjedelem: 14.3 táblaiv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/4
Kézirat elkészül: 1953. IX.

Indokolás: A rendkívül értékes, de a kutatás számára eddig hozzáférhetetlen magyar anyag publikálása és kommentálása. A munka kiadása a görög művészeti kutatások számára nagy segítséget fog jelenteni.

Fordítások:

3./ Maskin:
Agustus principatusa.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül: 1953. III.

Borzsák I. Harmatta J. Szabó A.
Trencsényi-
Waldepfel I.

Indokolás: Sztálin-díjjal jutalmazott munka a szovjet szakirodalom egyik legkiemelkedőbb terméke.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 4./ Aristoteles:
Athéniaiön politeia.
Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül: 1953. III.

Ribók Zs. Gyóni M. Gyóni M.
Sarkady J. Harmatta J.
Szádeczky-
Kardoss S.

Indokolás: Az athéni állam szervezete és az athéni demokrácia története szempontjából rendkívül fontos két forrás első magyar fordítása.

Régészettudomány:

- 1./ Banner János- Korek József:
A péceli kultúra.
/monografia/

B. Kutzián I. Párducz M.
Patay P.

Ivterjedelem: 45 iv.
Példányszám: 700
Tükörméret: A/4
Kézirat elkészül: 1953. I.

Indokolás: Az egész országra kiterjedő anyaggyűjtés alapján dolgozza fel ezt a rézkori kultúrát, amelyik Magyarország rézkori lakosságának etnogenezisének fontos adatokat szolgáltat.

- 2./ Banner János-Jakabfi Imre:
Régészeti Bibliográfia.

Banner J. Banner J.
Radnóti A.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 700.
Tükörméret: B/5
Kézirat elkészül: 1953. I.

Indokolás: Az eddig megjelent régészeti bibliográfiák felhasználásával az eddig összegyűjtött, külföldön megjelent hazai vonatkozású bibliográfiai anyaggal kiegészítve /főként szovjet/ a magyar régészeti kutatás lehető teljes anyagát adja. Megjelenését a Magyar Nemzeti Múzeum 150 éves jubileumára szánjuk.

- 3./ Csallány Dezső:
A gepidák Magyarországon.

Párducz M. Fettich N.
Harmatta J.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 800.
Tükörméret: A/4
Kézirat elkészül:

Indokolás: A magyar földön leg-hosszabb ideig tartozkodó germán törzs hagyatékának corpora igen nagy hiányt pótol. A teljes anyag áttekintése nélkül a kora avarkori problémákat sem tudja a kutatás megoldani.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Művészettörténet:

- 1./ Radocsay Dénes:
Magyar középkori falfestészet.

Genthon I. Gerevich T.
Gerevich L.

Ivterjedelem: 20+16 kép
Példányszám: 1000
Tükörméret: A/4, vagy B/5.
Kézirat elkészül: 1953. I.

Indokolás: Népünk művészi alkotó
készségét számos eddig ismeretlen
mű segítségével mutatja be.

- 2./ Komárom-Nograd megye műemléki
topográfiája:

Gerő L. Csemegei J.
Zádor A.

/Dercsényi D. Gerevich T./

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 1500
Tükörméret: A/4 vagy B/5.
Kézirat elkészül: 1953. III.

Indokolás: Magyarország művészeti
és történeti emlékeinek közigazga-
tási egységek szerinti teljes gyűj-
teménye, amely a feldolgozás nél-
külözhetetlen kiindulópontja.

- 3./ Tanulmányok a Budai vár anyagi
kulturájának történetéhez,
/Budai vár munkaközössége,
készíti: Gerevich L./

Gerevich L. Genthon I.
Domanovszky Gy.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000,
Tükörméret: A/4 v. B/5.
Kézirat elkészül: 1953. V.

Indokolás: Az évek óta folyó nagy-
mértű várasatás eredményeinek első
közzététele; a dolgozatok a Budai
vár anyagi kulturájának egy-egy
részletét tárgyalják.

- 4./ Balogh Jolán:
Magyar renaissance művészet,
/A Mátyáskori művészet/

Meller P. Dercsényi D.
Kardos Gy.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1000,
Tükörméret: A/4 v. B/5.
Kézirat elkészül: 1953. VIII.

Indokolás: A feudalizmus kora nem-
zeti szempontból legértékesebb kor-
szakának gazdag emlékanyagát dol-
gozza fel.

Néprajz:

- 1./ Gunda Béla:
Lakóház-kutatás
Kelet Európában.

Barabás J. Varga L.
Vajkai A.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 700
Tükörméret: A/4
Kézirat elkészül: 1953. II.

Indokolás: A településtörténet nép-
rajzi vizsgálatához igen fontos mó-
nográfikus összefoglalást nyújt,
jelentősége, hogy nemcsak az or-
szág területét vizsgálja ebből a
szempontból, hanem szélesebb föld-
rajzi egységet vesz vizsgálat alá.
A munka az eddig ezen a téren folyt
kutatás kritikai vizsgálatát is ad-
ja.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 2./ Barabás Jenő:
A magyar tanyatelepülés
kialakulása.

Tálasai I. Tálasai I.
Szolnoki L.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Tükörméret: A/4
Kézirat elkészül: 1953. II.

Indokolás: A tanyatelepülés törté-
neti kialakulásának rendjét vizse-
gálja. E felbomló, illetve nap-
jainkban átalakulóban lévő települé-
si forma vizsgálata igen sok hasznos
adatot nyújthat az új szocialista
mezőgazdaságunknak is.

- 3./ Dégh Linda:
Új magyar népköltési
sorozat II. sz. Kakasdi mesék.

Ortutay Gy. Ortutay Gy.
Banó I.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Tükörméret: A/5.
Kézirat elkészül: 1953. VIII.

Indokolás: A Bukovinából áttelepített
szekelyek korszerűen feldolgozott
meseanyaga. Ennek a legkeletibb
magyar népcsoportnak gazdag népi
kulturájából nyújt anyagot a kul-
turforradalom számára.

- 4./ Ortutay Gyula:
Kálmány Lajos hagyatéka. II.

Ortutay Gy. Maróth K.
Vargyas L.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: mint az I. kötet
Tükörméret: "b " " "
Kézirat elkészül: 1953. VIII.1.

Indokolás: Az 1951-ben megjelent
Kálmány Lajos kiadatlan munkáinak
II. kötete.

Pedagógia:

Önálló munkák:

- 1./ Ágoston György:
A magyar pedagógusok harca a szo-
cialista neveléstudomány kiala-
kításáért.

Ágoston Gy. Vida M.
Jóboru M.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5.
Kézirat elkészül:

Indokolás: A szerző részben már meg-
jelent ezirányu, részben új cikkei-
nek gyűjteménye.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Fordítások:

- 2./ Comenius:
Didactica Magna.
/ford. előszóval és magyarázattal/

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 2500.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Geréb Gy. Geréb Gy. Ágoston Gy.
Komor I.

Indokolás: A Magyarországon is működött nagy cseh pedagógus legfontosabb munkáinak fordítása, részletes jegyzetekkel és bevezetéssel ellátva.

- 3./ Usinszkij:
Válogatott pedagógiai munkái.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Szegedi Ágoston Gy. Tettamanti
Horizont B.

Indokolás: A harcossországi demokratikus pedagógiai munkájából válogatott fordítás.

- ~~4./ Pavlov:
Válogatott művek. /1951/~~

~~Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 2000.
Tükörméret: A/5.
Kézirat elkészül:~~

~~Zádor I. Zádor I.
Király I.~~

~~Indokolás: Pavlov munkáiból eddig egy kötet jelent meg magyar nyelven, azt is bevonták a forgalomból. Ez a kötet Pavlov legfontosabb munkáiból készült kitűnő válogatása.~~

Jogtudomány:

Önálló munkák:

- 1./ Beér János:
A szocialista állam mechanizmusa.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5.
Kézirat elkészül:

Beér J. Kovács I.
Világhy M.

Indokolás: A szocialista állam felépítésének és működésének, a proletárdiktatura lényegének és a kapitalista állammal szembeni felsőbbrendűségének megértése a szocialista állam mechanizmusának ismerete nélkül lehetetlen. A szocialista állam mechanizmusáról készülő mű bemutatja egyfelől az államszervezet, másfelől a különböző tömegszervezetek szerepét és egymáshoz való viszonyát, valamint a párt vezető- és irányító szerepének megnyilatkozási formáit a proletárdiktatura megvalósításában. E kérdések népi

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

demokráciánkat illetően ezidőszerint
nincsenek megfelelően feldolgozva.

2./ Nizsalovszky Endre:
A házassági és családjog népi
demokráciánkban.

Eörsy Gy. Szladits K.
Világhy M.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Indokolás: A szocializmust építő
társadalmunk egyik fontos felada-
ta a család megszilárdítása. A
szocialista családi erkölcs kiala-
kításában fontos szerep hárul a
családi jogra, mint a felépitmény
körébe tartozó jelenségre, amely
cselekvő visszahatást gyakorol az
alapra. A családjog körébe tartozó
kérdések feldolgozása különösen ma,
amikor családjogunk új alapokon
történő kodifikálása előtt állunk,
alkalmas e téren bírói gyakorlatunk
megjavítására s így a szocialista
törvényesség maradéktalan érvényesü-
lésének előmozdítására, az érintett
kérdéskörben a szocialista elvek
érvényesülésének biztosítására.

3./ Világhy Miklós:
A munkával szerzett tulajdon.

Eörsy Gy. Eörsy Gy.
Weltner A.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 3000
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Indokolás: A tulajdonviszonyok al-
kotják a termelési viszonyok alap-
ját. A tulajdonnal kapcsolatos
problémák kidolgozása általában
egész jogrendszerünk legfontosabb
kérdése. Különösen fontos egyfelől
a kizsákmányoló, másfelől a személyi,
továbbá a szocialista jogrend ál-
tel védett más tulajdoni forma el-
határolásának tisztázása. E prob-
léma tudományos feldolgozásával
elősegítjük társadalmi rendünk
egyik alapkérdésének megoldását és
ugyanakkor a tudomány hathatós
támogatást ad e kérdésben a
gyakorlat számára.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Fordítás:

- 4./ Luncz-Noviczky:
A kötelem általános tana.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Révai T. Pap T. Nizsalovszky
E.
Feri S.

Indokolás: A könyv fordítása és kiadása rendkívül időszerű, mert népgazdaságunk szocialista fejlődése a tervteljesítés fontosságát fokozottan helyezi előtérbe és ennek során a tervek teljesítésében érdekelt vállalatok közötti szerződési fegyelem megszilárdítását. Ebben igen nagy szerepe van a kötelmi jognak és így a kötelmi jogi problémák tisztázásának. A szovjet kötelmi jog beható megismerése e téren is előbbreviszi szocialista fejlődésünket.

Közgazdaságtudomány:

Önálló munkák:

- 1./ Erdős Péter-Mátyás Antal:
A haladó közgazdasági gondolat Magyarországon.

Ivterjedelem: 10 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Nagy T. Gerőné F.E.
Nagy.T.

Indokolás: Ma nincs olyan munka, mely a haladó magyar közgazdászokat és a közgazdaságtudomány elméleti haladó hagyományait tárgyalná, - ezért hézagpótló.

Fordítások:

- 2./ David Ricardó:
Közgazdaság és adózás alapelvei.

Ivterjedelem: 22 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Jankó P. Nagy T. Nagy T.

Indokolás: A marxizmus három forrásának egyike az angol klasszikus politikai gazdaságtan, melynek fenti mű egyik legfontosabb részét képezi.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Molnár F. Erdős P. Jankó P.

Indokolás: A marxizmus három formájának egyike az angol klasszikus politikai gazdaságtan, melynek fenti mű egyik legfontosabb részét képezi.

Molnár A. Közg. Egy. Közgazd. Egy.
Polgazd. Tsz. Polgazd. Tsz.

Indokolás: Fenti könyv az agrárváltságek elméletét tartalmazza, Ljubovsitz szovjet professzor, doktori értekezése, mely első összefoglaló munka az agrárváltságek elméletéről.

3./ Adam Smith:
Nemzetek gazdasága.

Ivterjedelem: 44 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

4./ Ljubovsitz:
Agrárváltság.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Földrajz:

Önálló munkák:

1./ Szabó Pál Zoltán:
Magyarország vizsgálatának természetföldrajzi feltételei.

Ivterjedelem: 8-10 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5.
Kézirat elkészül:

Markos Gy. Lászlóffy V.
Sümeghy J.

Indokolás: Magyarország természetföldrajzi helyzetéből kifolyólag a szocializmus építésének jelenlegi szakaszában, mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés szempontjából elsőrendű probléma Magyarország vizsgáltságának kérdése.

2./ Magyar földrajzi monográfiák.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 3000.
Tükörméret: A/5
Kézirat elkészül:

Koch F. Markos Gy.
Kéz A.

Indokolás: A gyűjteményes kötet feladata, hogy addig is, amíg az összefoglaló enciklopédikus munkák megjelennek, a folyómunka egyes részleteiről tájékoztatást adjon a szakemberek felé.

Fordítások:

3./ Berg:
Az élet és az éghajlat.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 2000.
Kézirat elkészül:

Kiss D. Kéz A. Kéz A.
Bulla B.
Kádár L.

Indokolás: A természeti földrajz legkiválóbb művelőjének egyike. Egyetemes földrajzi problémákat tárgyal nagy összefüggéseiben olyan módszerekkel, amelyek a magyar kutatók előtt ismeretlenek.

Lektori terv.

Történettudomány:

Fekete Lajos: Magyarországi török szandzsák összeírások, I. kötet.
/Történettudományi Intézet kiadványa/

Zsigmondkori Oklevéltár III. /1421-1429/

Iratok a dualizmus korából.

Iratok az ellenforradalom korából, III. /19...-1935/

Gazdasági kapcsolatok Leng. ország és Csehszlovákia felé.

Körmöczi kamara gazdálkodása a XIV. században. /Orsz. Levéltár kiadványa./

Filozófia:

Nádor György Tanulmányok Spinozáról.

Szigeti József: Diderot. /Monográfia/

Ókori filozófiai antológia.

Molnár Erik: A történelmi materializmus filozófiai alapjai.

Rövid filozófiai szótár.

Klasszika-filológia:

Aristoteles: Physika.

A magyarországi latinság szótára.

A magyar történet bizánci forrásai.

Régészettudomány:

Harmatta János: Tanulmányok a hun társadalom történetéhez.
/Önálló tudományos munka/

Barkóczy László: Az adonyi tábor. /monográfia/

Fettich Nándor: Az ugynevezett Nagy Károly kard.
/Önálló tanulmány/

Néprajz:

Szendrei Ákos: Szokás és babonalexikon.

Jogtudomány:

A szovjet szocialista jog jelentősége a népi demokratikus jog számára.

1952. VI.

A II. osztály II. félévi munkatervének II. /3. oldal/ pontjához, az akadémiai könyvkiadás színvonalának emelése érdekében az 1954. évi könyvkiadási terv előkészítéséhez megküldöm az alábbi szempontokat:

- a./ Az állandó bizottságok a hozzájuk tartozó tudományágak hazai helyzetének értékelése és a népgazdaság szükséglete alapján határozzák meg, mely területre kell helyezni könyvkiadásunk súlypontját.
- b./ Jelöljék ki azokat a legfontosabb területeket, ahol fordítás-sal kell a szükségletek kielégítéséről gondoskodni.
- c./ Az állandó Bizottságok vizsgálják meg, hol vannak, vagy várhatók olyan befejezett kutatások, amelyekről könyv jelenhet meg.
- d./ A fentiek alapján határozzák meg az állandó bizottságok, mely területeken lenne szükség olyan művek megírására, mely hosszabb szerzői szerződés megkötését indokolná.
- e./ Az állandó bizottságok ilymódon összeállított javaslatait részletes indokolással terjesszék az osztályvezetőség elé, amely összesítse az állandó bizottságok javaslatait és állapítja meg az egész osztály területén a könyvkiadás súlypontjait. Az osztály javaslatát a KFB-hez juttassa el.

Határidő: november 15.

A MATEMATIKAI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK
OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Az osztály tervezett kiadványainak ivszáma összesen:

723 iv.

Az ivszám az egyes tudományágak között a következőképen oszlik meg:

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ Matematika	13	242
2./ Fizika	11	401
3./ Csillagászat	1	20
4./ Meteorológia	3	60
	Összesen: 28	723

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és szovjet, valamint egyéb fordítások között:

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ Magyar szerzők	13	255
2./ Szovjet fordítások	13	389
3./ Egyéb nyelvből fordítások	2	79
	Összesen: 28	723

A MATEMATIKAI ÉS FIZIKAI TUDOMANYOK OSZTÁLYA

1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Matematika:

1./ Alexits György:
Ortogonalis sorok.

Tandori
Károly

Turán Pál,
Szókefalvi-
Nagy Béla

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 500 magyar
1500 idegen nyelvű
Kötve.

Indokolás: A könyv felöleli az általános ortogonalis sorok konvergencia és szummálhatósági problémáját, - magában foglalva a legújabb szovjet és magyar eredményeket is. Kiterjedne a kérdések minden részletére, így az approximatis nagyságrendjére is. Ez volna az első olyan mű, amely az ált. ortogonalis sorok, az ortogonalis polynomok és a Fouzior sor problémáit, valamint a konstruktív függvénytan kérdéseit egységes szempontból megtárgyalná. Mint ilyen nemzetközi érdeklődésre tarthat számot.

2./ Egerváry Jenő:
A technikai mechanika differenciálegyenletei.

Körmendi
István

Szentmártony
Tibor,
Körmendy Ist-
ván.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: Ilyen tárgyú magyar-nyelvű munka még nincsen. Kiadása jelentős segítséget fog nyújtani a műszaki értelmiség széles rétegeinek és jelentősen segíteni fogja az alkalmazott matematikai és műszaki kutatók munkáját.

3./ Rényi Alfréd:
Valószínűségszámítás.

Prékopa
András

Szókefalvi-
Nagy Béla,
Szentmártony
Tibor

Ivterjedelem: 30. iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: Ebben a munkában szerző a valószínűségszámítás legújabb eredményeit kívánja összefoglalni, különös tekintettel a szovjet matematikusok eredményeire és

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

szerzőnek azokhoz csatlakozó saját eredményeire. A munka bizonyos tekintetben folytatása szerzőnek a Közoktatásügyi Kiadó kiadásában még ez évben megjelenő - "Bevezetés a valószínűségszámításba" című tankönyvének, azonban nem tankönyv, hanem tudományos monografia jellegű, de segédkönyvként használhatják felsőbbéves alkalmazott matematikus hallgatók és különösen aspiránsok.

4./ Kalmár László:
Halmazelmélet.

Surányi
János

Hajós György,
Szele Tibor.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: A könyv felöleli az absztrakt halmazelmélet valamennyi jelentős területét, beleszámítva a halmazelmélet axiomatikus felépítését is. Így foglalkozik a rendezetlen, rendezett és jól rendezett halmazok elméletével, tehát a számosságok, rendtípusok és főként a rendszámok elméletével. A halmazelmélettel kapcsolatban felvetődő elvi kérdéseket a dialektikus materializmus alkalmazásával oldja meg a szerző. A könyv kiadását elsősorban az teszi szükségessé, hogy a matematika e fontos ágának nincs magyar nyelvű monográfiája. Alexandrov és Kolmogorov magyar nyelven most megjelenő "Bevezetés a valós változós függvények elméletébe" című könyve illetve annak első kötete mélyen behatol ugyan az absztrakt halmazelméletbe is, de szempontja elsősorban mégis az, hogy a valós függvénytannak adjon halmazelméleti alapot és így nem helyettesít egy halmazelméleti monográfiát. A könyv elsősorban a halmazelmélet terén kutató matematikusoknak és azoknak kíván szolgálatot tenni, akiknek kutatásukhoz halmazelméleti eszközök szélesebb alkalmazására van szükségük, e mellett azonban egyetemi hallgatók is használhatják.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

5./ Feladatgyűjtemény az analízis
köréből.
/Felelős szerk: Szőkefalvi-Nagy
Béla/

Ivterjedelem: 12 iv.
Példányszám: 1500.
Kötve.

Bizottság:

Egerváry Jenő
Rényi Alfréd
Turán Pál
Gallai Tibor
Császár Akos

Indokolás: Ezt a feladatgyűjteményt szerkesztőbizottság fogja összeállítani. Alapul Pólya György és Szegő Gábor magyar származásu matematikusok kiváló munkája fog szolgálni, amely a matematikai irodalomban egyedülálló és a Szovjetunióban is kiadták orosz nyelven. A feladatgyűjtemény logikusan összetartozó feladatsorozatokon keresztül mutatja be az analízis egy sereg fontos fejezetét. A könyvön több matematikus generáció nevelkedett. A könyvnek új, lényegesen kibővített kiadását vette tervbe az osztály, de több kb. 10-12 ives füzet formájában. 1953-ban egy füzet kiadása van tervbe véve. A könyv egyetemi hallgatóknak, különösen pedig aspiránsoknak és általában a matematikáért érdeklődőknek rendkívül nagy segítséget fog jelenteni.

6./ Haar Alfréd összegyűjtött munkái.

Ivterjedelem: 10.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Szőkefalvi- Pukánszky
Nagy Béla Lajos

Indokolás: Haar Alfréd a Szegedi Egyetem 1933-ban elhunyt professzora egyike volt nemzetközi viszonylatban is legismertebb és legnagyobb hatásu matematikusoknak. A "Haar-féle mérték" felfedezése a topológiai csoportelmélet szempontjából korszakalkotó. Dolgozatai, kezdve az 1909-ben megjelent szintén híres doktori disszertációjával elsősorban jelentek meg bel és külföldi szaklapokban. Javasoljuk kiadni összegyűjtött munkáit egy kötetben. Ezzel nemcsak a kiváló magyar kutató emlékét tiszteljük meg, hanem lehetőséget adunk arra, hogy a felnövő új magyar matematikus generáció Haar munkáit megismerje és abból merítsen. A könyv tekintve Haar világhírnevét, feltétlenül számít-

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

hat a világ minden matematikusának és matematikai intézményének érdeklődésére.

7./ Kerékjártó Béla:
A geometria alapjairól. I. kötet.
/Az euklidesi geometria elemi felépítése./

Ivterjedelem: 18 iv.
Példányszám: 1000 francia nyelven
Kötve.

Csernyák Tira
Konjáthy Aladár

Indokolás: Kerékjártó Béla a geometria alapjairól hosszabb könyvsorozatot tervezett. Haláláig két könyv megírására kerülhetett sor: a javaslatban szereplő első kötetre, amely az euklidesi geometria axiómáit tárgyalja a a másik kötet a projektív geometriáról szól. A javaslatban szereplő első kötet rendkívül alapos és részletes munka, amely világviszonylatban is érdekes kiegészítése a kérdéskör irodalmának. Kár volna, ha az elhalt kiváló matematikusnak e munkája csak magyar nyelven jelenvén eddig meg, a tudományos világ számára hozzáférhetetlen maradna.

8./ Bolyai-hét kiadványa.

Ivterjedelem:
Példányszám: 1000
Kötve.

Fuchs László

Indokolás: Ez évben Bolyai János születésének 150. évfordulója alkalmából az Akadémia Bolyai-hetet rendez. Az ünnepi héten kb. 10-12 előadás fog elhangzani, melyet a legkiválóbb magyar matematikusok és előreláthatólag külföldiek is fognak tartani a Bolyai-Lobacsevszkij geometriával kapcsolatban.

9./ L. Sz. Pontrjagin:
Kombinatorikus topológia.
/Osznovü kombinatornoj topologii/
Gosztyehizdat 1947.

Ivterjedelem: 9 iv.
Példányszám: 1000.
Füzve.

Indokolás: A könyv rövid terjedelemben felöleli a kombinatorikus topológiát. A könyv kiadását indokolja, hogy ilyen tárgyú könyv magyar nyelven még nem jelent meg, másrészt ez az egyetlen ilyen tárgyú rövid összefoglaló munka az egész matematikai irodalomban.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

10./ L.Sz. Pontrjagin:
Topológikus csoportok.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: A könyv igen sok anyagot ölel fel, tömören és világosan tárgyalja a csoportelmélet és a halmazelméleti topológia legfontosabb részeit. Ilyen tárgyú könyv magyar nyelven még nem jelent meg. Egyes részeit egyetemi hallgatók is használhatják.

11./ M.V. Pentkovszkij:
Nomográfia,
/Nomográfijá/
Gosztjehizdat 1949.

Ivterjedelem: 18 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Fabuss Hajós György Aczél János
Béla

Indokolás: A nomográfia ujabban egyre több alkalmazást nyer a termelés és a tudomány különböző ágaiban. Magyar nyelvű nomográfiai tudományos szakmunkánk nincs. A javasolt könyv a nomográfiát alkalmazásaival együtt, de elsősorban tudományos szempontból tekintti, így e munka kiadása beillik az osztály könyvkiadási tervébe. Nem von le a javaslat indokaiból semmit sem az a tény, hogy Hajós György rövidesen a Tankönyvkiadó kiadásában az egyetemi előadásokhoz illő rövid összefoglalást fog a nomográfiáról írni, mert ez az összefoglalás természetesen nem pótolhatja e részletes tárgyalást, ahhoz csak bevezetőül szolgálhat.

12./ I.M. Gelfand:
Lineáris algebra.
/Lekcii po lineinoj algebre/
Gosztjehizdat 1951. 2 átdolgozott kiadás.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: A Sztálin-díjas szovjet matematikus munkája a lineáris algebra elemeivel, a lineáris transzformációkkal és a tenzorokkal foglalkozik igen világos tárgyalásban. A lineáris algebra alapvető jelentőségére való tekintettel figyelembevételre, hogy ilyen tárgyú korszerű magyar munka nincsen, lefordítása és kiadása kívánatos. A matematika minden ágával foglalkozók és a matematikát alkalmazók egyaránt nagy haszonnal forgathatják.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

13./ A.O. Gelfond:
Differenciászámítás.
/Iszcsiszlenie konecsnüh
raznosztej./
Gosztyehizdat 1952. 2. átdol-
gozott kiadás.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: Gelfond kiváló munkája a differenciászámítás klasszikus és modern fejezeteit öleli fel, beleértve az elmélet alkalmazásait is, továbbá komplex változós függvényekre is kiterjed. A könyv tartalmazza a szerző saját jelentős eredményeit is. Bevezető fejezetei egyetemi hallgatóknak is segítséget nyújtanak.

Fizika:

1./ Bardócz Árpád-Török Tibor-
Szalkay Ferenc:
Gyakorlati emissziós szinképelem-
zés. I. kötet.

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 500
Kötve.

Kovács István Budó Ágoston

Indokolás: A könyv az emissziós szinképelemzés elméleti alapelveit, a gyakorlati főként ipari alkalmazás területeit és az alkalmazott készülékeket és eljárásokat ismerteti. Az irodalomban kb. 5000 forrásmunka foglalkozik a szóbanforgó tárgykörrel. A forrásmunkák igen nagy száma miatt azt különösen kezdő embernek már átfogni lehetetlen, ezért olyan összefoglaló munkára van szükség, amely a lényegét tartalmazza és azt úgy a kutatók, mint a gyakorlati egyén számára hozzáférhetővé teszi. Hasonló tartalmu és célú könyv a világirodalomban még nem jelent meg. A könyvet mind a laboratóriumban dolgozó kutatók mind pedig ipari elemzők tudják használni, egyes fejezeteit egyetemi hallgatók is.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 2./ E.V. Spolszkij:
Atomfizika, I.-II. kötet.
/Atomnaja fizika/
Gosztyehizdat 1951. I. kötet
4. kiadás, II. kötet 3. kiadás.

Ivterjedelem: 81 iv.
Példányszám: 800
Kötve.

Sándor Szalay Erő János
Endre Sándorné

Indokolás: Az I. kötet az atomfizika és a kvantumfizika kísérleti alapjaival foglalkozik. A II. kötet első fele rendszeres kvantummechanika, második fele pedig magfizika, melynek keretében a magfizika kísérleti eredményeit, a magreakciókat, a rádióaktivitást, valamint a maghasadást és az atomenergia felhasználását tárgyalja. Mindkét kötetet bő két anyag kíséri s mindegyik kötethez van külön tárgymutató, amely a könyvhasználatát nagyon megkönnyíti. A könyvet kutató fizikusok, aspiránsok és felsőbbéves egyetemi hallgatók használhatják.

- 3./ A. Ahijezer-I. Pomerancsuk:
A magelmélet néhány kérdése.
/Nyekotorie voproszji teorii
jadrej/
Gosztyehizdat 1950.

Ivterjedelem: 26 iv.
Példányszám: 800.
Kötve.

Szabó János Szamosi Horváth János
Géza

Indokolás: Az atommagfizika az utolsó két évtized kísérleti és elméleti fizikai kutatásainak középpontjában áll. Mivel az alapvető kérdések tisztázására irányuló kutatások még folyamatban vannak, nehéz feladatot jelent a magelméletet összefoglaló könyvben ismertetni. Az ezt megkísérlő néhány könyv kénytelen spekulációkat, vitatott kérdéseket felsorolni, ezzel mind az érthetőséget, mind az elmélet áttekinthetőségét veszélyeztetve. A fenti szerzők szerencsésen oldják meg a problémát: könyvükben a magfizika azon fejezeteire szorítkoznak, amelyeket nem érint a magerők problémájának és más kérdéseknek nyitott volta. Az elmélet ezen biztos fejezetei az atommag statisztikus elmélete, rezonancia jelenségek, neutrondiffúziók. Ezek a fejezetek képezik az atommagenergia gyakorlati felhasználására irányuló kutatások elméleti alapjait is. Mind a magfizikai problémákkal foglalkozó kísérleti és elméleti fizikusok, mind az egyetemi hallgatók és rokonszakmák művelői haszonnal fogják olvasni a magfizika lényeges elméleti eredményeit érthető formában ismertető könyvet.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

4./ N.A. Kapcov: Elektromos jelenségek gázokban és vákuumban. /Elektricseszkije javlenyija v gazazh i vakuume/ 2.kiadás Gosztyehizdat 1950.

Ivterjedelem: 52.iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Gémesi Szigeti György Lakatos
József György

Indokolás: Kapcov szovjet professzornak ez a könyve a nagy vákuumban és gázokban lejátszódó elektron és ionjelenségek fizikájával foglalkozik. Részletesen tárgyalja a gázkisülések vizsgálatánál használt kísérleti módszereket, a termikus és hidegemissziót és a gázkisülések elméletét, valamint az elektronika technikai alkalmazását. Tartalom és tárgyalási mód szempontjából a könyv elsősorban mérnökök és kutató fizikusok részére készült, de egyetemen magasabb évfolyamu hallgatói szintén eredményesen használhatják.

5./ V.L. Ljovsin: Folyékony és szilárd anyagok fotolumineszcenciája. /Fotolumineszcenciija zsidkin i Tojurdüh vesceszty/. Gosztyehizdat 1951.

Ivterjedelem: 28 iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Turchányi Szigeti György Szalay
György László

Indokolás: A lumineszcencia mélyen behatolt a technikába, nélkülözhetetlen és igen fontos tagja igen sok technikai berendezésnek. Ilyenek a lumineszcensz lámpák, többek között a nappali fényt utánozó lámpák, melyek az elektromos energia számára igen gazdaságos energiakihasználást jelentenek. Ljovsin a munka szerzője 30 éven át dolgozott Vavilov mellett, aki világviszonylatban is a lumineszcencia egyik legnagyobb művelője volt. Munkájának vezérgondolata a lumineszcencia jelenségek osztályozása kinetikájának jellege szerint. Ez olyan egyetemes szempont, mely egyesíti magában a rokonfolyamatokat. A fotolumineszcenciával kapcsolatban megjelent egyéb munkák mind csak egy-egy szempontból tekintették át a lumineszcencia jelenségeit. Ljovsin munkája azért alapvető, mert egyetemes szempontot használ és ezért érdekli csaknem az ország valamennyi fizikai intézetét.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Selényi Pál Heimann Ottó

6./ Sz.I. Vavilov:
A fény mikrostrukturája.
/Mikrosztruktura szveta/
Sz.Sz.Sz.R. Akademia Nauk 1951.

Ivterjedelem: 13 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: E Sztálin-díjjal kitüntetett könyv három részének tartalma: I. a fény kvantumfluktuációi, II. a fény interferencia elemi elmélete, III. abszorbeáló közegben sugárzó fényforrások. Ezek a részek látszat szerint eléggé élesen különválnak, mégis azonos cél teszi egységessé a könyvet: a szerző azon célkitűzése, hogy az újabb kísérleti és elméleti eredmények alapján egységesen és helyesen tárgyalja az elemi optikát, mégpedig az eddig szokásos elhanyagolások, a mikroszkópikus optikában valóban statisztikailag elfedett mikrojelenségek pontosabb megvizsgálásával a fény és anyag mikrostrukturájának figyelembevételével. A könyv nem tankönyv, nem is monográfia. A könyvet fizikusokon kívül elsősorban fizika-szakos középiskolai tanárok és egyetemi hallgatók használhatják.

7./ L. Landau és E. Lifsic:
Statisztikus fizika.
/Statiszticzeszkája fizika/
/Klaszicsizskája i kvantovaja/
Gosztyehizdat 1951.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Fényes Imre Berencz
Ferenc

Indokolás: A statisztikus módszer a fizika és kémia minden olyan területén szerepel, ahol az atomfizika jellegzetes jelenségeinek a mikroszkópikus fizika területén megnyilvánuló hatásaival foglalkoznak. A statisztikus fizika legkiválóbb művelői közé tartozó szovjet fizikusok könyve részletesen tárgyalja a statisztikus módszer termodinamikai, kémiai és atomfizikai alkalmazásait. Az anyag elmélyítését és begyakorlását nagyszámu feladat könnyíti meg. A könyv egyaránt komoly segítséget fog nyújtani a kutató fizikusokon kívül elsősorban a fizikokémikusoknak. Hasznos segítő társat találunk a könyvben a magukat továbbképezni akaró egyetemi hallgatók is.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

8./ D. Ivanenko és A. Szokolov:
Klasszikus térelmélet.
/Klasszicseszkaia teoria polja/
Gosztyehizdat 1949.

Szamosi Géza Marx
György

Ivterjedelem: 27 iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Indokolás: Az elméleti fizikai kutatás az utolsó másfél évtizedben ismét fokozott érdeklődéssel fordult a klasszikus fizika egyes fejezetei, különösen az elektronnal foglalkozó klasszikus elektrodinamika felé, innen várva azt az utmutatást, melynek alapján az elemi részek kielégítő elmélete felépíthető. Sok klasszikus elektrodinamika problémát vetettek fel a gyorsító berendezések is. Ennek a kutatási irányzatnak a jegyében született meg a két világhírű szovjet fizikus könyve, melyben a klasszikus térelmélet terén elért modern de csak folyóiratokban szétszórva olvasható eredmények összefoglalását adják. A könyvben ismertetett eredmények tekintélyes része Ivanenko és más szovjet fizikusok kutatásaiból született meg. A Sztálin-díjjal kitüntetett fizikusok könyve tehát az elméleti fizika egyik legaktuálisabb fejezetét, a "Modern klasszikus térelméletet" teszi könnyen hozzáférhetővé. Egyaránt érdekli azokat, akik az elemi részecskék problémakörével foglalkoznak, és azokat is, akik a nagyenergiájú gyorsítóberendezések, vagy kozmikus sugárzás tanulmányozása terén sugárzáselméleti problémákra bukkannak.

9./ G. Sz. Landszberg:
Optika.
/Optika/
Gosztyehizdat 1947. 2. átdolgozott kiadás.

Nagy Elemér Szalkay
Ferenc.

Ivterjedelem: 40 iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Indokolás: A magyar optikai irodalom nélkülöz egy olyan munkát, amely elméleti alappól kiindulva összefoglalja a fizikai és sugárzási optika területére tartozó azokat az ismereteket, amelyekre szükség lehet akár a tisztán optikával foglalkozók, akár azt segédtudományként alkalmazó fizikusoknak, vagy mérnököknek.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Megjegyzés: A könyvet megrendeltük a Szovjetunióból és csak annak ~~sz-~~hezvétele és elbírálása után dönti el a fizikai bizottság véglegesen, hogy a fenti könyvet javasolja-e kiadásra, vagy pedig javasolja, hogy Szalkay Ferenc és Nagy Elemér legyen megbízva egy optikai könyv megírásával.

10./ **Frederic Seitz:**
Szilárd testek modern elmélete,
/The Modern theory of Solids
Contens/
New-York 1940. Mc Graw

Ivterjedelem: 44 iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Nagy Elemér Hoffmann Boros János
Tibor

Indokolás: Seitz könyve a szilárd testek kvantummechanikájával foglalkozik. Célja az, hogy csak alapösszefüggések felhasználásával konzekvens módon kiszámolhassuk a szilárd testek egyes jellemző tulajdonságait, pl. a kristályszerkezetek elektromos és hővezetőképességet, stb. Ezeket a számításokat teljes részletességgel magas színvonalon ismerteti. A könyv nemcsak a magyar, hanem az egész világirodalomban is hűzágpótló szerepet tölt be. Több amerikai kiadáson kívül nemrégén oroszra is lefordították. Mindazok számára, akik szilárd testekkel kapcsolatos kutatásokkal foglalkoznak, vagy alapos ismeretet akarnak a tárgyról szerezni, feltétlenül szükséges.

11./ **D. Halliday:**
Bevezetés a magfizikába.
/Introductory Nuclear Physics/
I. Willey New-York 1950.

Ivterjedelem: 35 iv.
Példányszám: 600.
Kötve.

Gáspár Rezső Pauncz
Rezső

Indokolás:

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Csillagászat:

1./ Dezsó Loránt-Detre László-
Földes István:
Csillagászat I. rész.

Ozsváth István
Tárczy Hornoch Antal

Ivterjedelem: 20 iv,
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: Az I. rész címe: Csillagászat gyakorlati alkalmazásai. Ez a rész a szférikus csillagászat bevezetőjelleget viszonylag elemi tárgyalásán kívül mindazt az anyagot tartalmazná, melynek ismerete a földrajz, a geofizika, a felsőbb geodézia és a meteorológia szakemberei számára jelentőséggel bír. A II. rész: A csillagok mozgása. Ez a rész az égi mechanika két ágán kívül a csillaghalmazok és galaktikák dinamikáját, valamint a kozmogóniát ölelné fel. A III. rész: Asztrofizika. A naprendszer és a tejút-rendszer általános leírása, valamint a kozmogónia kérdései részben a II., részben a III. rész tematikájához csatlakoznának. A könyv megírásának szükségessége és aktualitása azon alapul, hogy Kövesligethy munkája óta nem jelent meg hasonló összefoglaló mű magyar nyelven. Ez a könyv pedig csak a szférikus csillagászatra terjed ki és félévszázaddal ezelőtt jelent meg. Egyébként az idegen nyelveken megjelent összefoglaló csillagászati tankönyvek szokott típusától is lényegesen eltér a tervezett könyv, amely az előadott anyag nagyfokú teljességére törekszik és széleskörű matematikai apparátust használ fel, kiemelve az egyes kérdések matematikai szempontból jelentős vonatkozásait.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Meteorológia:

1./ Száva-Kováts József-
Bacsó Nándor:
Általános éghajlattan és Magya-
rország éghajlata.

Dobosi
Zoltán

Takács Lajos,
Kakas
József.

Ivterjedelem: 25. iv.
Példányszám: 2000
Kötve.

Indokolás: Az utolsó megfelelő terjedelmű általános éghajlattan és Magyarország éghajlatának kellően részletes leírásával foglalkozó mű mintegy félévszázad előtt jelent meg /Róna/. Természetes, hogy ezt ma már elavultnak kell tekinteni. Az azóta kiadott egy-két kisebb mű terjedelménél fogva nem elégítheti ki kellően a tudományos érdeklődést, sem a gyakorlati szükségletet. Amellett mindezek a művek már rég elfogytak és sehol sem kaphatók. Ilyen mérvű elmaradottság szakirodalmunk más területein példanélküli és tovább fenn nem tartható. Egy a kor színvonalán álló ilyen munka mielőbbi kiadását indokolja a tudomány haladása folytán előállított elméleti hiányon kívül a gyakorlati élet számtalan területének az éghajlattal való szoros kapcsolata. Ez nép-gazdaságunk minden ágának az éghajlati ismeretek és adatok iránt napról-napra fokozódó igényben nyilvánul meg. Hasonló igényekkel lépnek fel a tervgazdálkodásunkat irányító és lebonyolító szervek részéről is. A természetátalakító törekvéseink is éghajlati alapokra épültek, a véghezvitelükhöz szükséges általános tájékozottság csak magyarnyelvű, korszerű szakmunka megjelenése esetén várható.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

2./ Aujezky László-Dési Frigyes-
Béll Béla:
Dinamikus meteorológia.

Takács
Lajos

Berkes Zol-
tán.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 500.
Kötve:

Indokolás: A Dinamikus Meteorológia című mű rendeltetése: a magyar nyelvű meteorológiai szakirodalom egyik legnagyobb hiányosságának kiküszöbölése. Szakirodalmunkban a meteorológia alapját képező u.n. dinamikus meteorológiával foglalkozó munka a mai napig nem jelent meg. E munka tartalmazza a statikát, a kinematikát és dinamikát. Elsősorban az elméleti meteorológiával és a szinoptikával foglalkozók számára fontos meteorológiai szakkönyv.

3./ Takács Lajos-Dobosi Zoltán:
Meteorológiai műszertan.

Bucsi József Dési Frigyes,
Béll Béla

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 800.
Kötve.

Indokolás: A könyv megírásának elsősorban gyakorlati célja van: a mű tanulmányozóját olyan meghitt közelségbe hozni a műszerrel, hogy a teljesen biztos kezelés megvalósítható legyen; a műszerről leolvasott adat feldolgozási módjának első eligazításával együtt. A szerzők fel kívánják használni munkájukban a szovjet meteorológusok ezirányu eredményeit. A könyv minden meteorológiával foglalkozó részére és műszertervező mérnökök részére szükséges.

A BIOLÓGIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Az Osztály tervezett kiadványainak ivszáma összesen: 319 iv.-
Az ivszám az egyes tudományágak között a következőképen osz-
lik meg:

	Könyv:	Iv:
1./ Botanika	4	72
2./ Zoologia	5	109
3./ Biológia	4	110
4./ Kísérleti methodika	1	28
Összesen:	14	319

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és szovjet
fordítások között:

	Könyv:	Iv:
1./ Magyar szerzők	7	150
2./ Szovjet fordítások	7	169
Összesen:	14	319

A BIOLÓGIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYANAK
1953.ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Botanika:

- 1./ Andreánszky Gábor:
Ösnövénytán.

Zólyomi
Bálint

Faludi Béla,
Rapaics
Rajmund

Ivterjedelem: 18 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.

Indokolás: A jelen körülmények között egy ilyen korszerű műre feltétlenül szükség van. Először is, egyre nagyobb fontosságot nyer a geológusképzés, amihez ez a tudományág elkerülhetetlen. Másodszor, a negyedik éve folyó nagyméretű harmadkorkutatás kiderítette, hogy nagyobb számú ösnövénykutatóra van szükségünk, miután a hazai harmadkor fosszilis növényanyaga ugyyszólván páratlanul gazdag. Megfelelő korszerű kézikönyv nélkül azonban megfelelő kutatógárda kiképzése lehetetlen.

- 2./ Bánhegyi József:
Magyarország virágtalan
növényei. 2. Mikroszkopikus
gombák.

Bohus Gábor Husz Béla,
Ubrányi
Gábor

Ivterjedelem: 15 ivl
Példányszám: 1000
Tükör: A/5.

Indokolás: A korszerű biológusképzéshez elkerülhetetlen kézikönyv és határozókönyv, amely nagy úrt van hivatva betölteni. Ennek elkészítése egy új tagját adja "Magyarország virágtalan növényei" című sorozatnak, amely külföldi viszonylatban is nagy fontossággal bír témájánál fogva.

- 3./ Soó Rezső:
Ungarns höhere Pflanzenwelt in
ökologisch-agronomischer Bet-
achtung. /német nyelven/

Jávorka
Sándor

Máthé Imre,
Timár Lajos,

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 1000.
Tükör: A/5.

Indokolás: A magyar nyelven megjelent kézikönyv számos olyan részletet tartalmaz, amelyekben külföldi tudományos körök részéről is fontos és lényeges, új eredmények vannak. Ez teszi indokolttá, hogy a kézikönyv jelzett részletét összefoglalva, idegen nyelven is kiadjuk.

F rdító: Szerkesztő: Lektor:

Zoológia:

- 1./ Munkaközösség: Székessy Dudich Endre
Zoológiai kutatások a bátorligeti reliktum-területen. Vilmos
/magyar-orsz összefoglalással/Indokolás: Az Országos Természet-
tudományi Múzeum Állattárának a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai 5 éves tervében vállalt egyik legnagyobb súlyponti témájának első összefoglaló eredménye, a botanikai szempontból rendkívül érdekesnek bizonyult bátorligeti mocsárterületen két éven át végzett zoológiai vizsgálatokról.
- Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.
- 2./ Soós Lajos: Sebestyán Dudich Endre
A Kárpátmedence puhatestű faunája./angol nyelven/ Olga
Indokolás: A munka a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Osztályának 1952. évi könyvkiadási tervében szerepelt. Az évtizedes tapasztalatok alapján megírt munkát külföldön is nagyon várják, miután Közép-Európára nézve az utolsó évtizedben hasonló munka nem jelent meg. A munka költségesebb része, egy 50 fényképtáblából álló kötet, már megjelent, de még nem került szétküldésre. A munka a felszabadulás után a Magyar Tudományos Akadémia nagydíjával lett kitüntetve.
- Ivterjedelem: 35 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.
- 3./ Balogh János: Dudich Endre Székessy
A biocönotika alapjai. Vilmos,
Soó Rezső.
- Ivterjedelem: 12 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.
- Indokolás: Az ökológiai és faunisztikai kutatások új irányát, módszertanát, terminológiáját, problematikáját foglalja össze ez a kis könyvecske. Nagy nehézséget jelent ugyanis kutatóinknak, hogy az ilyen irányú vizsgálatok eredményei a legkülönbözőbb, nem egyszer szinte hozzáférhetetlen folyóiratokban jelentek meg. Kérdés, hogy van-e egyáltalán olyan külföldi munka, amely a problémakört összefoglalóan tárgyalja, amire viszont az említett okok miatt nagyon nagy szükség van.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 4./ Móczár László:
A Kárpátmedencék Pompilida-fajai.
/angol nyelven/

Györffy
János,

Dudich Endre,
Szelényi
Gusztáv.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.

Indokolás: A munka a Kárpátmedence pokolódarázs faunáját rendszertani, ökológiai és ethológiai szempontból tárgyalja. A rendszertani részben bő határozókulcsokat ad, majd részletesen jellemzi az egyes fajokat. A mű leír 121 fajt, ebből 27 faj a faunára és 8 a tudományra nézve új.

Fordítások:

- 1./ G.A. Smidt:
Az állatok embriológiája.
I. kötet.

Iglói
Károly

Zimmermann
Agoston

Törő Imre,
Stohl Gábor.

Ivterjedelem: 22 iv.
Példányszám: 500.

Indokolás: Összehasonlító módon tárgyalja a fejlődéstan alapelemeit és a haladó szellemű kutatási eredményeket is bőven tárgyalja. Tekintettel arra, hogy a magyar irodalomban hasonló jellegű munka nem áll a kutató rendelkezésére, lefordításra feltétlen szükség van.

- 2./ V.M. Fjodorov:
A légköri nitrogén biológiai megkötése.

Iglói
Károly

Márkus
László

Györffy Barna

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.

Indokolás: Növényélettani és talajbiológiai szempontból feltétlenül szükséges munka. A szovjet tudományok legújabb, erre vonatkozó eredményeit tartalmazza. Ezen a vonalon dolgozó szakembereink eredményesebb munkája érdekében lefordításra és magyarnyelvű kiadására feltétlenül szükség van.

- 3./ Novinszkij-Platonov:
A korszerű biológia filozófiai kérdései.

Fehér Rapaics
Domokosné Rajmund

Faludi Béla

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.

Indokolás: A materialista biológia és a haladó szovjet biológia problémáinak minél tágabb körben való ismertetésének szükségessége teszi indokolttá a szóbanforgó fontos részlettanulmányok gyűjteményét tartalmazó könyv magyarra fordítását.

4. / Sziszakján:
Protoplaszma szerkezetek
fermentatív aktivitása.
- Ivterjedelem: 5 iv.
Példányszám: 1000.
Tükör: A/5.
5. / V.A. Alekszejev:
Darwinizmus. I. kötet.
- Ivterjedelem: 55 iv.
Példányszám: 1500.
Tükör: A/5.
6. / E.A. Doroganevszkaja:
A növények földrajzi elterjedé-
sének és anyagcseréjének össze-
függése.
- Ivterjedelem: 9 iv.
Példányszám: 500.
Tükör: A/5.
7. / Roszkij:
Mikroszkópos technika.
- Ivterjedelem: 28 iv.
Példányszám: 1000.
- Fordító: Szerkesztő: Lektor:
- Elődi Pál Straub F. Györfly Barna
Brunó
- Indokolás: A protoplazma finomabb szerkezetére és működésére vonatkozó legújabb vizsgálatokat foglalja össze. A hazai, modern sejttani kutatások elindulása szempontjából igen fontos munka.
- Fejér Rapaics Boros István
Domokosné Rajmund
- Indokolás: A biológia történetéből a Darwinizmusra vonatkozó anyag marxista leninista kiértékelő enciklopédiája. Biológia történeti szempontjából igen fontos.
- Jankó Zólyomi Bálint Simon Tibor
Béla
- Indokolás: A növény és környezete kölcsönhatásának egyik fontos kérdését tárgyalja. Élettani és ökológiai szempontból egyaránt jelentős munka.
- Müller Törő Kiszely
- Indokolás: A legújabb mikrotechnikai eljárások ismertetésével a tudományos kutatást segíti elő. Figyelemre méltó, hogy Lapesinszkaja technikáját is leírja.

Lektori terv.

- 1./ Krámlí-Vályi Nagy-Vas: "A mikroszervezetek biokémiája."
30 iv.
1954.
Tematika: 1952. november 1.
Közösen az Orvosi és Vegyész Osztállyal.
- 2./ Biológiai Lexikon. Több kötetből álló sorozat, az I. kötet megjelenik 1955.
Előkészítő bizottság: Faludi Béla, Horváth János
Rapaics Rajmund, felelős, Balogh János, Ubrizsy Gábor.
Tematika: 1952. szept. 1-ig.
- 3./ Maucha-Sebestyén: "Hidrobiológia".
40 iv.
1954-55.
Amennyiben szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával Maucha Rezső készítse el a könyv tematikáját 1952. szeptember 1-ig.
- 4./ Állattani kézikönyv megírása. Több kötet.
Felelős: Ábrahám Ambrus, Dudich Endre.
Tematika: 1952. november 1-ig.
I. kötet 1954-ben jelenik meg.
- 5./ Sárkány-Gimesi: "Reproduktív szervek szövettana..."
Tematika: 1952. november 1-ig.
1954-55.
- 6./ Magyarország virágtalan növényei. I. kötet megjelent,
II. kötet 1952. III. kötet 1953.
IV.-V. kötet 1954. /algák./.
- 7./ Sárkány Sándor: "Növényteni kutatás módszertana".
1954.
Tematika: 1953. január 1-ig.
- 8./ Priszter Szaniszló-Zsák Zoltán-Szoboljev-Ujvárosi: "Gyommagvak és termések".
Felelős: Priszter Szaniszló.
1954. január 1-ig elkészítendő a kézirat.
Tematika: 1952. augusztus 1-ig.

9./ Ábrahám Ambrus: "Neuron és neurontan.

30 iv.

1955.

Tematika 1953. március 1-re.

10./ Botanikai bibliográfia.

Felelős: Priszter Szaniszló.

Előkészítő Bizottság tagjai: Soó Rezső, Boros Ádám,
Jávoros Sándor, Bánhegyi József, Hortobányi Tibor.

1954-55.

Tematika: 1953. január 1-ig.

11./Állat- és embertani bibliográfia.

Felelős: Allodiatorisz Irma.

Előkészítő bizottság tagjai: Dudich Endre, Soós Árpád,
Soós Lajos, Gelei József.

1954.

Tematika: 1953. január 1-ig.

12./A magyar biológia története.

1954.

10 iv.

Felelős: Rapaics Rajmund.

Tematika: 1953. január 1-ig.

AZ ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE

Az Osztály tervezett kiadványainak ivterjedelme összesen: 500 iv. Az ivszám az egyes tudományágak között a következőképen oszlik meg:

	Könyv:	Iv:
1./ Pávlovi fiziológia	3	90
2./ Biológia	3	66
3./ Kísérleti methodika	1	38
4./ Biokémia	1	6
5./ Tuberkulózis	3	57.5
6./ Belgyógyászat	1	20
7./ Gyermekgyógyászat	1	25
8./ Traumatológia	1	16
9./ Mycológia	1	50
10./ Szemészet	1	10
11./ Onkológia	1	18.5
12./ Nőgyógyászat	1	12
13./ Egészségtudomány	1	10
14./ Orvostörténet	3	21
Összesen:	22	440

Az ivterjedelem megoszlása a magyar és szovjet szerzők művei között:

	Könyv:	Iv:
1./ Magyar szerzők	13	247
2./ Szovjet szerzők	9	193
Összesen:	22	440

Az Osztály időközben megjelenő szovjet, ill. népi demokráciák-ból származó könyvekre 30 ivet, ismeretterjesztő kiadványokra további 30 ivet kíván tartalékolni.

Összes igény tehát: 500 iv.

AZ ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
1953. ÉVI KÖNYVKIADAI TERVE.

Magyar szerzők művei.

- Szerkesztő: Lektor:
- 1./ Élettani vizsgáló módszerek
I. kötet, általános rész
- Ivterjedelem: 38 iv.
Példányszám: 1000.
- Szerk. biz. elnöke: A szerzők
Issekutz Béla, egymás munkáit
titk.: Kovách kölcsönösen
Arisztid, lektorálják.
- tagjai: Lissák
Donhoffer
Went
ifj. Issekutz
Sós
Kemény
- Indokolás: Az orvostudomány csaknem minden ágában folyó kutatás sokat nyer a könyvvel, melyet nagy érdeklődéssel várnak, Több fejezetben tárgyalja majd a különféle, hazai intézetekben már kipróbált élettani kísérleti methodikákat, állatműtéteket, stb. 1954-ben jelenne meg a "Részletes rész" II. kötetben. Hézagpótló jellegű, Magyarországon hasonló még nem jelent meg.
- 2./ Törő Imre-Jancsó Miklós:
Reticuloendothel. /németül/
- Ivterjedelem: 30. iv.
Példányszám: 1500.
- Rajka Ödön Sümegei István
Went István
- Indokolás: Hazánkban a szerzők foglalkoznak igen behatóan a kérdéssel, melynek világviszonylatban is legkiválóbb szakértői közé tartoznak. Sok évi munkájukat foglalják e könyvben össze.
- 3./ Gömöri Pál-Kerpel Froniusz Ödön:
A vesebetegségek pathológiája és therápiája.
- Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
- Rusznyák István Babics
Antal,
Fischer
Antal
- Indokolás: A szerzők önálló kutatásain alapuló munka, amely az Osztály ötéves tudományos tervéhez is kapcsolódik. 1952-es könyvkiadási tervünkben is szerepelt, de a szerzők elfoglaltsága miatt csak 1953-ban készül el a könyv.

Szerkesztő: Lektor:

- 4./ **Kronpecher István:**
Csontképződés, izületképzés.
/angolul/

Ivterjedelem: 18 iv.
Példányszám: 1000.

Kiss Ferenc Zinner Nándor
Gellért
Albert.

Indokolás: A szerző önálló kutatásain alapuló munka. Ötéves tervünk traumatológiai részéhez kapcsolódik.

- 5./ **Kettesy Aladár:**
Színlátás. /németül/

Ivterjedelem: 10 iv.
Példányszám: 800.

Radnót Magde, Csapodi
István,
Bárány
Nándor

Indokolás: Elméleti és gyakorlati - főleg munkaegészségügyi - szempontból rendkívül nagy jelentőségű kérdés. A Szovjetunióban komoly irodalma van. A szerző egyedül foglalkozik hazánkban a problémával és annak általánosan elismert szakértője.

- 6./ **Oláh Dániel-Szathmáry Sebestyén:**
Orvosi mycológia.

Ivterjedelem: 50 iv.
Példányszám: 1000.

Szodoray Földvári
Lajos Ferenc,
Fehér Dániel

Indokolás: Összefoglaló leírását, morfológiáját, biológiáját adja a hazánkban előforduló pathogen gombaféleségeknek. Tudományos jelentősége elsősorban a bőrgyógyászat és ipari, mezőgazdasági megbetegedések vonalán domborodik ki. Tudományos tervünkhöz kapcsolódik.

- 7./ **Petényi Géza-Fonó Renée:**
Gyermekekori tuberculotikus megbetegedések chemotherápiája.
/németül/

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1000.

Kulin László, Jancsó
Miklós,
Flesch
István

Indokolás: A szerzők behatóan foglalkoztak a kérdéssel és saját tapasztalataikat kívánják monográfiában összefoglalni.

Szerkesztő: Lektor:

- 8./ Petrilla Aladár-Rudnay Gyula:
Heveny fertőző megbetegedések
Magyarországon 1881-1949-ig.

Ivterjedelem: 10 iv.
Példányszám: 800.

Havas András, Havas András
Somogyi

Indokolás: A tudományos statisztikai feldolgozása a kérdésnek, mely társadalomfejlődési problémákra is rámutat,

- 9./ Fekete Sándor-Farkas Károly:
Ujabb megismerések a menstruáció kórélettanáról.

Ivterjedelem: 12 iv.
Példányszám: 800.

Batizfalvy Romhányi
János György,
Zoltán Imre.

Indokolás: A szerzők több évtizedes önálló kutatásain alapuló monográfia.

- 10./ Gortvay György:
Bugát Pál.

Ivterjedelem: 7 iv.
Példányszám: 1500.

Havas And- Heller Vilmos
rás Elekes

Indokolás: Egyik tagja lenne annak a sorozatnak, melyet az Osztály megindít nagy magyar orvosok életrajzainak ismertetésére.

- 11./ Bartók Imre:
A magyar szemészet története.

Ivterjedelem: 7. iv.
Példányszám: 1500

Hahn Géza Csapodi
/techn./ István,
Heller Vilmos

Indokolás: A nálunk haladó hagyományokkal rendelkező tudományág történetének feldolgozása. /1952. évi tervben jóváhagyást kapott./

- 12./ Berndorfer Alfréd.
Dudits András.

Ivterjedelem: 7 iv.
Példányszám: 1500

Petényi Gortvay
Géza György,
Heller Vilmos

Indokolás: L. Gortvay: Bugát Pál. c. könyvének indokolását.

- 13./ Kerpel-Froniusz Ödön:
Csecsemőkori sorvadás és toxicosis. /németül/

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 1500.

Petényi Petényi Géza
Géza Bálint Péter

Indokolás: A szerző kiváló kutatásain alapuló monográfia, melynek jelentőségét aláhuzza, hogy a csecsemőkori megbetegedések és halálozás nagy százalékát a fenti kórkép okozza. /Rangsorolásban fontossága miatt előbbre került volna, azonban mivel előreláthatóan csak 1953. végére készül el a kézirat, utolsó helyre állítottuk./

Szovjet szerzők művei.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

1./ Pávlov összegyűjtött munkái
I-II. kötet.

Ivterjedelem: 60 iv.
Példányszám: 2500

Freisinger Hetényi Bálint

Indokolás: Az Orvosi Osztály tervbevette Pávlov összes műveinek kiadását, melynek első két kötetét 1953-ra tervezzük. Jelentősége igen nagy, mert Pávlov munkái alakítják alapjaiban az orvosi tudomány szemléletét.

2./ Pávlov:
Feltételes reflexek.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 2500.

Vajda Lissák Gerbner

Indokolás: Az 1952. évi könyvkiadási tervben jóváhagyást kaptunk rá. Bizonyos akadályok miatt nem jelenhetett meg. Pávlov munkásságának alapvetően fontos részleteit foglalja magában.

3./ Lepasinszkája ankét:
Az élő anyag és a sejtek
keletkezésének problémája.

Ivterjedelem: 11 iv.
Példányszám: 2000.

Müller Törő Faludi

Indokolás: Lepasinszkája kutatásával kapcsolatos ankét anyagának ismerete hozzájárulna a haladó biológiai szemlélet további megismeréséhez és így fontos támaszt jelentene hazai biológiai kutatásainknak.

4./ Kornyejev:
Csontizületi tuberculosis.

Ivterjedelem: 37 iv.
Példányszám: 800.

Stoll Hedri Reichardt
/technikai/

Indokolás: Népegészségügyi szempontból is rendkívül fontos probléma. A tuberculosis kutatásnak nálunk még aránylag elmaradott területe, ezért szükséges lenne a könyv kiadása.

5./Rubinstein:
Az öröklődés kérdése a
tuberculosisban.

Ivterjedelem: 5.5 iv.
Példányszám: 1500.

Falus Havas Havas

Indokolás: Szükségesnek látszik a probléma felvetése a haladó szovjet tudomány megvilágításában, mivel erről a kérdéstről többféle és igen gyakran helytelen nézet terjedt el a szakemberek között.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Garzó Straub Elődi

Indokolás: A biokémiai kutatásban segítséget jelentő munka. A biokémiai folyamatokat az egész élő szervezetre vonatkozóan vizsgálja.

Iglói Alföldy Fehér

Indokolás: Több szakterület és ipari kutatóintézetet érdeklő könyv. Ezért a Biológiai és Orvosi Osztály közösen adná ki.

6./ Sziszakjan:
Protoplasma strukturák
fermentatív aktivitása.

Ivterjedelem: 6 iv.
Példányszám: 1500.

7./ Kraszilnyikov:
Baktériumok és actimonycesek
meghatározása.

Ivterjedelem: 25 iv.
/összesen 55/
Példányszám: 1000.

8./ Roszkij:
Mikroszkópos technika.

Ivterjedelem: 28 iv.
Példányszám: 1000.

Müller Törő Kiszely

Indokolás: A legújabb mikrotechnikai eljárások ismertetésével a tudományos kutatást segíti elő. Figyelemreméltó, hogy Lepasinszkaja technikáját is leírja.

9./ Onkológia
/Gyűjteményes kiadás/

Ivterjedelem: 18.5 iv.
Példányszám: 1500.

Láng Kellner Wald

Indokolás: A Szovjetunióban folyó rákkutatással kapcsolatban megjelent cikkekből az Onkológiai Bizottság kiválasztja a legfontosabbakat és ezekből a szerkesztő összeállítja az utolsó évek szovjet eredményeit ezen a téren.

Az ismeretterjesztő kiadványokra vonatkozó terv azonos az 1952. évre készített tervvel, mivel közülük legfeljebb néhány jelenik meg 1952-ben.

- 1./ Az idegrendszer szerkezete és működése.
- 2./ A feltételes reflexek.
- 3./ A víz szerepe az ember szervezetében.
- 4./ A vérnyomás.
- 5./ A daganatok.
- 6./ A falusi élet néhány egészségügyi kérdése.
- 7./ Hogyan győzi le az ember a betegségeket.

A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Az Osztály tervezett kiadványainak ivterjedelme összesen **1302 iv.**
Az ivszám az egyes szakcsoportok között a következőképen oszlik meg:

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ Geodézia-geofizika:	7	92
2./ Földtan:	4	87
3./ Hidrológia:	4	115
4./ Bányászat:	6	128
5./ Kohászat:	6	130
6./ Gépészet:	7	165
7./ Közlekedés:	2	62
8./ Energetika:	4	88
9./ Automatizálás:	2	40
10./ Híradástechnika:	3	85
11./ Építés:	3	60
12./ Település:	1	18
13./ Építéstörténet:	3	50
14./ Könnyűipar:	2	44
15./ Műszaktörténet:	5	85
16./ Üvegtechnológia:	1	30
17./ Több szakterületet együtt érdeklő könyv	1	23
Összesen:	58	1302

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és egyéb fordítások között;

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ Magyar szerzők	41	903
2./ Fordítások	17	399
Összesen:	58	1302

A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

1953. ÉVI KÖNYVKIADASI TERVE.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Geodézia Geofizika.

Kiadói terv.

1./ Hazay István:
Vetületek.

Májay Péter Tárczy-Hornoch
Antal,
Molnár László.

Példányszám: 500
Tükörméret:
Ívterjedelem: 20.

Indokolás: Átfogó jellegű magyar vetületi könyv még nincsen. A különböző célu ábrázolások vetületi szempontjainak megválasztása a mai geodéziának egyik súlyponti kérdése. A problémák feltárása és megoldása messze túlhaladja az egyetemi oktatás keretét és színvonalát. Jelen mű felöleli a vetülettan elméleti alapjait és a fontosabb vetületek ismertetését is de jelentős mennyiségű és minőségű önálló elméleti kutatási eredményt is tartalmaz, különösen a magyar vonatkozásokkal kapcsolatban. A mű alkalmas arra, hogy további kutatások előmozdítását szolgálja.

2./ Munkaközösség:
A földmágnességi elemek
Magyarországon észlelt időbeli
változásai.

Kántás Károly, Tárczy-
Hornoch A.
Scheffer
Viktor.

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 10.

Indokolás: A mű geofizikai kutatásoknak olyan magyar eredményeit adja, amelyek nemzetközi viszonylatban is jelentősek.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

3./ Kraszovszkij - Danilov:
A felsőgeodézia kézikönyve.
/3 kötet./

Rédey I. Hazay I. Tárcazy-Hornoch
A.,
Regőczy E.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: I.köt. 22 iv.
II-III. 40 iv.

/II.-III. kötet 1954-re készül
el./

Indokolás: Ez a kézikönyv a geodé-
zia irodalmának egyik legjelentő-
sebb alkotása, amely tulmegy az
egyetemi oktatás keretein és szín-
vonalán. A mű, amelynek magyar
fordítását 2 év alatt javasoltuk
kiadni, megítélésünk szerint a
magyar felsőgeodézia haladását
jelentősen fogja elősegíteni.

4./ Aujeszki László - Egyed László:
Általános geofizika.

Renner János, Kántás Károly
Scheffer
Viktor.

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 40 iv.

Indokolás: A könyv egységes szem-
pontból tárgyalja azokat a fizi-
kiai módszereket, és a velük elért
eredményeket, amelyek a föld, földké-
reg és a légkör szerkezetének,
törvényszerűségeinek a megismeré-
sét lehetővé tették és teszik.
Részleteiben magában foglalja a
föld mechanikájára, a gravitációra,
szeizmológiára, elektromos és mág-
neses jelenségekre, a termikus
enyagszerkezeti és tektonofizikai
kutatásokra vonatkozó eredményeket
s ezek alapján beszámol a föld
keresztmetszetéről és mindazokról
a mechanizmusokról, amelyek a rajta
végbemenő változásokat előidézik.
Kritikai képet kíván festeni azok-
ról az elképzelésekről, amelyek a
földkéreg arculatának kialakulásá-
val kapcsolatban eddig felmerültek.
A könyv tartalmazza a szerzők egyes
speciális területeken végzett kuta-
tási eredményeit. Használhatják:
geofiz. és geológus szakemberek és
aspiránsok. Segédkönyv részben geo-
fizikus hallgatóknak.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Lektori terv.

- 1./ Rédey I. vezetésével:
Geológiai és geofizikai szak-
szótár.

Rédey I. Májay Péter,
Scheffer Viktor

Indokolás: A többnyelvű tudományos
szakszótár olyan munka, amelynek hiá-
nyát súlyosan érezzük.

Példányszám:
Tükörméret:
Ivterjedelem: 35 iv.

Földtan.

- 1./ Vadász Elemér:
Elező földtan.

Dr. Meisel János Dr. Szádeczky
K. Elemér,
Dr. Meisel János

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 30 iv.

Indokolás: Összefoglaló, alapvető
munka, mely alkalmas arra, hogy a
földtani tudományok egész terüle-
tén a modern földtani szemléletet
kialakítsa.

- 2./ Szádeczky Kardoss Elemér:
Geokémia.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: A rendkívüli jelentőségi,
nagy irányban fejlődő tudományág
önálló kutatáson alapuló egységes
rendszerbe foglalása és hazai vi-
szonyokra alkalmazása. A munka a
fellepdülő geokémiai kutatás el-
méleti alapjait rakja le és a ku-
tatás elveit jelöli ki.

Megjegyzés: 1952-ben elkészül,
szerző kívánságára felcserélendő
az ez évi tervünkben szereplő
"Közetek keletkezése" c. könyvvel.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 3./ Vendel Miklós:
Szén- és ércmeghatározó mód-
szerek.

Dr. Pantó
Gábor

Dr. Sztróksy
Kálmán.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: Az egyetemi oktatásban és a gyakorlati szakemberek között igen nagy hiány van olyan munkában, mely a képzés, vagy hivatásbeli munka során előkerülő anyagok között tájékozódásra vezet rá és megmutatja a vizsgálat egyszerű, könnyen hozzáférhető módszereit. A munka használatából mind az egyetemi képzés, mind a tudományos intézetektől elszigetelt kezdő kutatók sok hasznos utmutatást merithetnek.

- 4./ Grassely Gyula:
Ásvány és ércanalitikai módsze-
rek.

Dr. Mezőssi
József

Dr. Koch Sándor
Dr. Csajághy
József.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 12 iv.

Indokolás: Az ásványelemzések feladatait a mineralógus szemszögéből nézi, így különösen hasznos a kémiai ásványtani kutatás fejlesztésére szoruló határterületén. Jelentős, részben önálló kutatást tartalmazó mű.

Hidrológia.

Kiadói terv.

- 1./ Vitális Sándor:
Vízföldtan.

Szebényi
Lajos

Vendl A.,
Mezalan Pál.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 30 iv.

Indokolás: A mű az ezen a téren mutatkozó hiányok pótlására szolgál. A hidrológiai viszonyok feltárására a tervszerű vizgazdálkodásnál feltétlenül szükség van. Az ötéves terv keretében épülő ipartelepek, mezőgazdasági üzemek, valamint lakótelepek vízszükségletének fedezése jó részben földalatti vizekből történik. A műszaki gyakorlat régóta nélkülözi a földalatti vizekre vonatkozó elméletek és ismeretek tudományos összefoglalását. Ezt nyújtja Vitális hézgapótló kézikönyve.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

2./Munkaközösség:
Magyarország hidrológiája.II.

Salamin P. Lászlóffy V.
Salamin P.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 40 iv.

Indokolás: A mű tudományos jellegű kézikönyv ill. monográfia. Magába foglalja mindazokat a vizgazdálkodási, vízrajzi, hidrológiai, meteorológiai stb. adatokat, amelyek a tervezéshez szükségesek.

3./ Maucha Rezső:
A szennyvitzisztítás elmélete és gyakorlata.

Szabó Zoltán, Finály L.
Szabó Zoltán.

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A mű részben elmaradottság pótlására szolgál, részben pedig tudományos jellegű kézikönyv lesz. Folyóink káros szennyeződésének megakadályozása, valamint a szennyvizek értékesítésének szempontjából gyakorlatilag is fontos a mű kiadása.

4./ Mosonyi Emil:
Elméleti hidraulika.

Illei Vilmos, Németh E.,
Szilágyi Gy.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: A mű az ezen a téren mutatkozó elmaradottság pótlását szolgálja. Kiadását indokolja az ilyentárgyú magyar nyelvű szakirodalom hiánya. Az elméleti hidraulika napjainkban rohamosan fejlődik. Az újabb eredmények feltétlenül szükségesek vizgazdálkodásunk fejlesztéséhez. Ez a körülmény is indokolja ennek az elméleti érdekességű, elvi kérdéseket tárgyaló kézikönyvnek a kiadását.

Lektori terv.

1./ Magyarország hidrológiája.
III.-IV. kötet.

Példányszám:
Tükörméret:
Ivterjedelem: 80 iv.

Indokolás: Tudományos jellegű kézikönyv, ill. monográfia. Indokolása, mint I. és II. kötetnél.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 2./ Schulhof Ödön-Papp Ferenc-
Papp Szilárd-Frank Miklós:
Magyarország gyógyvizei.

Példányszám: _____
Tükörméret: _____
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Tudományos jellegű kézikönyv és monográfia. Kiadását gyógyvizeink fokozottabb kihasználásának megvalósítása érdekében tartjuk szükségesnek.

Tőry Kámán.

- 3./ Bogárdi János:
A hordalékmozgás elmélete.

Példányszám: _____
Tükörméret: _____
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Elméleti érdekességi elvi kérdéseket tárgyaló kézikönyv, amely a gyakorlat számára végzendő tudományos kutatások célját fogja szolgálni.

Bányászat.

Kiadói terv.

- 1./ Krupár Géza és társai:
A tömegtermelésre alkalmas korszerű fejtésmódok kialakítása és elvi kérdései.

Példányszám: 1000. _____
Tükörméret: _____
Ivterjedelem: 30 iv.

Lukács
Lajos

Husz Nándor
Péczy Antal
/BEM/

Indokolás: A szétszórott bányáüzemekben különböző települési viszonyok között a művelés alatt álló bányáüzemknél az ötéves terv célkitűzéseinek megfelelően koncentrált, gépesített nagy tömegtermelésre alkalmas olyan fajlagos módokat kell kialakítani, melyeknél a mellékkozeteknek hátráltató befolyása minimális módon érvényesüljön. A szerzők a Bányászati Kutató Intézetben részben a B. Technológiai Osztályán ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak, s a mű az ő kutatásaik eredményeit fogja tartalmazni.

- 2./ Mazalán Pál - Gyulai Zoltán-
Aliquander Ödön és társai:
Korszerű olajbányászati módszerek.

Példányszám: 500. _____
Tükörméret: _____
Ivterjedelem: 20 iv.

Binder Béla Esztó Péter.

Indokolás: Az olajbányászat rendkívüli népgazdasági jelentőségére való tekintettel a korszerű olajbányászati módszerek ismertetése és akadémiai színvonalon való kidolgozása a magyar olajbányászat érdekében szükséges. A könyv tulajdonképpen az utóbbi évek magyar tudományos kutatási eredményeit tartalmazza.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

3./ Vigh Ferenc-Ajtai Zoltán-
Vitális Sándor-Kassai Ferenc
és társai:

Kassai Ferenc, Vadász E.,
Szádeczky-
Kardoss E.

A magyar bányászat karsztviz-
kérdései. I. kötet.

/II. kötet 1954-ben jelenik meg/

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A magyar bányászat szem-
pontjából a karszt vízveszély leküzdé-
se rendkívüli fontosságu, mivel
értékes paleocénszeneink kb. 80 %-a,
bauxitunknak pedig ugyancsak kb.
60-70 %-a a karsztviznívó alatt
fekszik. A karsztvizveszély kikü-
szöbölése elsőrendü népgazdasági
érdek, amely csak a kérdés tudomá-
nyos vizsgálata alapján oldható meg.
A könyv első kötete tartalmazni fog-
ja a karsztvízzel kapcsolatos eddi-
gi magyarországi bányászati megfi-
gyeléseket és az eszközölt védelmi
eljárásokat; ezenkívül az utóbbi
évek tudományos kutatási eredményeit.

4./ Mitrofanov, Sz.I.:
Ércdusítási kísérletek.

Esztó Miklós Tarján Gusztáv.

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 18 iv.

Indokolás: A könyv az ércdusítási
kísérletek metodikáját és különböző
eljárásait tárgyalja, továbbá az
ellenőrző vizsgálatok metodikájára
ad javaslatokat. Rendkívül értékes
kézikönyv laboratoriumi, intézeti és
gyakorlati kísérleti munkák számá-
ra. A könyv a Műszaki Tudományos
kiadó /Moszkva, 1950/ kiadásában
jelent meg.

5./, 6./ A bányászati mélyépités
elvi problémái és a bányaszállí-
tás elméleti kérdései részére
tartalékolandó.....40 iv.

Kiadói terv.

Kohászat.

1./Trói Munkaközösség:
Monográfiagyűjtemény a vasko-
hászat területéről, több kötet-
ben. I. kötet.

Dr.Schleicher Dr. Schleicher
Aladár Aladár,
2. A tárgy-
kör szerint
esetenként.

Példányszám: 1500.
Tükörméret: A/5.
Ivterjedelem: 30 iv.

Indokolás: A munka felölelné az
ércelőkészítéstől az acélgyártásig
felmerülő, ugy kutatással, mint
üzenfejlesztéssel kapcsolatos tudo-
mányos kérdéseket. Ilyen átfogó

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

munka a magyar irodalomban még nem jelent meg. Miután a külföldi könyvek nem számolnak a speciális magyar helyzettel, ez a mű adna a magyar viszonyoknak megfelelően feleletet a szakterület tudományos kérdéseire. Ennek a könyvnek megjelenése úgy az ipar, mint a kutatás és a kádernevelés számára nagyon fontos és szükséges és a kérdések tudományos megvilágítása indokolja az akadémiai kiadást.

Dr. Hajtó N. Dr. Török T.

2./ J.C. Umanszkij-A.K. Trapeznikov-A.J. Kitaigorodszkij:
Röntgenográfia.
/Masgiz, Moszkva 1951./

Példányszám: 1500.
Tükörméret: A/5
Ivterjedelem: 18. iv.

Indokolás: E munka legkorszerűbb összefoglalása a röntgensugárzással véggezhető fémszerkezeti vizsgálati eljárásoknak. E tárgykörből legutoljára 1937-ben jelent meg könyv magyar nyelven. A mű Glocker: 1949-ben Berlinben kiadott hasonló tárgyu, azonban csak a részletkérdésekkel foglalkozó könyvétől eltérőleg a kezdő röntgenográfus számára is érthető, rendszeresen felépített munka, de egyszersmind a tudományos praxisban dolgozó fémkutató számára is igen sok újat mond, a nyugati irodalomban nem található részletproblémák köréből. Fémek belső szerkezetével foglalkozó kutatóink, ill. aspiránsaink számára feltétlenül szükséges lenne egy ilyen jellegű, a szovjet tudomány legújabb eredményeit is ismertető röntgenográfiai munka, amelynek akadémiai kiadása mindenképpen indokolt.

3./ Cseljusztkin-Rozemán:
Hengerművek automatikus irányítása.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 30 iv.

Indokolás: A könyv a Metallurgizdat kiadásában Moszkvában, 1950-ben jelent meg.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Fémkohászat.

Kiadói terv.

1./

F.M. Loszkutov és A.A.

Cejdler:

Számítások a nehéz szinesfémek kohászatának köréből.

/Metallurgizdat, Moszkva. 1948/

Példányszám: 1500.

Tükörméret: A/5.

Ivterjedelem: 2+ iv.

Varga
Tamás

Dr.Schleicher ifj.

A.

Ronwalter

A.

Indokolás: Gyakorlati feladatok számítása az ólom, cink, réz nikkal és ón kohászatából. Hézagpótló munka, amely hozzájárulna az e területen hiányolt tudományos alap megteremtéséhez./Ajánlja: Széki János./

2./ Dr. Horváth Zoltán- Széki

János:

A cink kohászata.

Példányszám: 1000.

Tükörméret: A/5.

Ivterjedelem: 20 iv.

Dr.Schleicher Dr.

A.

Schleicher

A.,

Fekete L.

Indokolás: Ennek a könyvnek kiadása sürgős kívánalmakat elégitene ki, mert egyrészt magyar nyelven nincs olyan munka, amely ezt a tárgyat tudományos feldolgozásban tárgyalná, de másrészt a gyöngyösoroszi cinkkohászat megteremtésével kapcsolatban kívánatos ilyen munka kiadása. A könyv elsősorban a cink kohászatának fiziko-kémiai és termodinamikai alapon való megírását tervezi, mégpedig szigorúan akadémiai nivón, amire a szerzők személye szavatosságot nyújt. A Fémkohászati Bizottság tervbevette minden évben egy fém összes tudományos és gyakorlati problémájának feldolgozását és mint hazai szempontból a legfontosabb és legsürgősebb fémnek, a cinknek, feldolgozása állna az első helyen.

3./ Dr. Horváth Zoltán:

A tüzi utoni kohászati folyamatok fizikai kémiája.

Példányszám: 2000.

Tükörméret: A/5.

Ivterjedelem: 8 iv.

Dr.Schleicher Dr.Schleicher A.

Dr.Hajtó N.

Indokolás: A mű a fémkohászati folyamatok elméletét és fizikai kémiai és termodinamikai vonatkozásait dolgozza fel elméleti szinten.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Gépészet.

Kiadói terv.

- 1./ Szabó Gusztáv:
Műszaki kinematika.

Muttnyánszky Sváb János
Ádám. Muttnyánszky
Ádám.

Példányszám: 1500.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 15 iv.

Indokolás: Hazánkban erősen elhanyagolt területet tárgyal tudományos színvonalon: A hajtóművek elméletét. A szovjet irodalom ezen kérdéssel hosszú idő óta behatóan foglalkozik. A könyv a mozgó és hajtóművek elemzésével, kényszermozgásokkal, különféle csuklós szerkezetek mozgását vivő tulajdonságaival, különleges görbéket leíró szerkezetekkel, átvitelekkel és ezek alkalmazásával foglalkozik.

- 2./ Munkaközösség:
Technikai fizika. II. kötet.

Gyulay Zoltán, Simonyi Károly A tartalomtól függően az előterv szerint.

Példányszám: 2200.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 35 iv.

Indokolás: Jólképzett gépészmérnökök számára készül abból a célból, hogy tudományos kutatásaikhoz és elméletileg is alátámasztott munkájukhoz tudományos rendszerességgel és a témát a legmodernebb módon tárgyaló mű álljon rendelkezésükre. A tárgyalásmódnak az alkalm. mérnöki kutatás módszereihez kell alkalmazkodni.

- 3./ Pattantyus Á. Géza vezetésével munkaközösség:
Szállítás légáramban és folyadékáramban.

Koncz István Koncz István, Gruber József.

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 25 iv.

Indokolás: A könyv Rugyenko művének megjelenésére való tekintettel csak egyetlen különleges témát ölel fel: anyagszállítás légáramban és folyadékáramban. A legkorszerűbb elméleteket tárgyalja és beilleszti a Vizgépek Tanszékének kutatási eredményeit is.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

4./ Balogh Béla-Vikár Tamás:
Hajószerkesztés elmélete.

Kemény Sándor Almássi
János,
Kemény
Sándor

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 32 iv.

Indokolás: A könyv a hajótest alakadásának és a propulzióknak elméletével foglalkozik. A gépészet több ágát összefoglaló jellegű munka. A jelennégek elméleti úton vizsgálja és az alkalmazott kutatást mutatja be. Erre építi fel a tervezési ismeretet. Nemcsak a hajóépítés és hajógépészet számára szól, hanem az áramlástannal kapcsolatos több kutatóág számára is. A mű mind a kutatók, mind az ipar számára készül.

5./ Lojczjanszkij:
Folyadékok és gázok mechanikája.

Gruber ifj. Szent-
József mártony T.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: A mű a folyadékok és gázok mechanikáját tárgyalja nagy matematikai felkészültséggel. Az alapvető áramlástani vizsgálatokból kiindulva építi fel a legkorszerűbb problémákig a munkát, teljes tudományos színvonalon. Az áramlástani kutatásnak mind a vizgépek, mind a szellőzők, mind az aerodinamika terén hathatós támogatásul szolgál.

6./ Nemes Tihamér:
Logikai gépek.

Hennyey Somorjai Péter,
Zoltán Klatsmányi
Árpád.

Példányszám: 500
Tükörméret:
Ivterjedelem: 10 iv.

Indokolás: A könyv tervezet hazánkban az első ilyen természetű munka. Nem csak ezen a téren mutatkozott hiány felszámolását segíti elő, hanem alkalmas lesz nemzetközi viszonylatban is értékes eredményt produkálni. A téma két szempontból időszerű: az ipar automatizálása, az elektronikus vezérlő és szabályozóberendezések terén van jelentősége.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

7./ A.I. Iszajev:

Felületi réteg keletkezésének
folyamata a végek forgácsolással
történő megmunkálásánál.

Példányszám: 1000.

Tükörméret:

Ivterjedelem: 23 iv.

Kazinczy
László

Sasi-Nagy
István

Indokolás: A könyv tudományos fel-
dolgozását adja annak az összefüggés-
nek, amely a forgácsolás technoló-
giája, és a megkívánt felületi
finomság között van. A könyv tárgyal-
ja a megkívánt felületi finomságot,
például esztergapadon milyen konkrét
technikát kell alkalmazni. Tárgyal-
ja, hogy az anyag minősége a felületek
szempontjából hogyan tanulmányozan-
dó. Mindezt elméleti levezetésekkel
és kísérletekkel mutatja be.

Közlekedés.

- Kiadói terv.

1./ Verebely László:

Villamosvasuti vontatás.

Példányszám: 1000.

Tükörméret:

Ivterjedelem: 40 iv.

Ratkovszki
Ferenc

Tóth Kálmán,
Fekete Károly

Indokolás: Ez a mű felöleli a villa-
mosvasuti vontatás valamennyi prob-
lémáját, annak történeti fejlődésé-
től kezdve az energia-ellátásig és
a trolibusz kérdéseit. A feldolgozott
anyag kb. 30 %-a az egyetemi okta-
tásban is felhasználható lesz.
Egyes részei a szerző tudományos
munkásságának önálló eredményei.

2./ Csudakov:

Az automobil elmélete.

Példányszám: 1000.

Tükörméret:

Ivterjedelem: 22 iv.

Fazekas
József

Prohászka
László

Indokolás: A szovjet szerző műve
az automobil magas színvonalu elmé-
letét nyújtja és így lefordítása és
magyar nyelvű kiadása a hazai gépkocsi-
közlekedés és - ipar tudományos
továbbfejlődésében komoly segítséget
jelentene.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Lektori terv.

- 1./ Prohászka László:
Vásárhelyi Boldizsár:
A gépjármű és az utépités kölcsönhatásai.

Példányszám: ...
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Tárgyalja a gépjármű által támasztott igényeket, a közut magassági és vízszintes vezetésének kialakításával kapcsolatban, elméleti és kísérleti eredmények ö összehasonlításával. Foglalkozik avval, hogy mi módon alakítandó ki a gépjármű valamint a közut, az optimális teljesítőképeség biztosítására. Magas színvonalu elméleti jellegű munka, amely a gépjárművek és a közutak kérdéseivel tudományosan foglalkozók valamint a tervezők számára készül.

- 2./ Szilágyi Gyula:
A kishajózás elméleti kérdései Magyarországon.

Példányszám: ...
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A nálunk erősen elhanyagolt, de főként mezőgazdaságunk fejlődése szempontjából rendkívül fontos kishajózás problémáit tárgyalja elméleti vonatkozásokban. A műnek az a célja, hogy a közlekedésnek erre az elhanyagolt formájára tudományos elméleti megállapításokkal felhívja a figyelmet és feltárja a hazai igényeket és lehetőségeket.

Villamosság .
Energetika.

Kiadói terv.

- 1./ Hőátvezetés.
/Munkaközösség írja/.

Példányszám: 1000. ...
Tükörméret:
Ivterjedelem: 30 iv.

Forgó Heller L.,
László Lévai András.

Indokolás: A kalorikus berendezések méretezésének és helyes üzemeltetésének alapfeltétele, hogy a szükséges elméletet és gyakorlati ismereteket összefoglalóan és megfelelő színvonalon tárgyaló magyar nyelvű könyv rendelkezésre álljon.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

2./ Differenciálegyenletek
elektrotechnikusok részére

Rácz István, Pál Sándor
Pál Sándor

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Jelenleg az elektrotechnikusoknak az e téren szükséges ismereteket vagy speciális kérdéseket megoldó elektrotechnikai, vagy az elektrotechnikus fontos problémáit nem ismerő matematikai szakkönyvekből kell venniük, ami rendszerint sok fáradsággal és felesleges részletek feldolgozásával jár. Ezért szükséges ilyen könyv megjelenése, ahol a differenciálegyenletek az elektrotechnikus igényeinek megfelelő terjedelemben és módszerrel kerülnek tárgyalásra, megfelelő gyakorlati példaanyaggal együtt, amely a leggyakoribb alkalmazásokat közvetlenül tartalmazza.

3./ Liska J., Urbanek J.:
Vektorábrák, egyenletek írásmódja.
MKS rendszer alkalmazása.

Hennyei Z.,
Retter Gyula.

Példányszám: 1500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 8 iv.

Indokolás: A váltakozóáramu jelenségek tárgyalásánál nélkülözhetetlen a vektorábrák alkalmazása, ezért ezt összefüggően, egyértelműen tárgyaló könyv, amely a vektorábrákban alkalmazott, irányszabályokat egységesen rögzíti nélkülözhetetlen. Ugyancsak szükséges, hogy a könyv eloszlassa az egyenletek különböző könyvekben különbözőképpen alkalmazott írásmódjaiból eredő sok felesleges időt igénylő zavarokat.

4./ Nagyfeszültségű technika.

Verebély
László

Példányszám: 1500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Tekintettel növekvő energia termelő és elosztó berendezéseinkre, szükséges, hogy a több részletterületen már részben ismertté, a nagyfeszültségű technika körébe tartozó összes tudnivalókat - még pedig úgy az elmélet, mint a méretezés területén - összefoglalóan, egységes szempontok szerint tárgyaló könyv kerüljön kiadásra.

Fordító: Szerkesztő: **Bektor:**

Lektori terv.

1./ Műszaki áramlástan.

Forgó László

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: Gázok és gőzök áramlásának elmélete és az ezzel összefüggő gyakorlati tudnivalók nélkülözhetetlenek. Pl. kazánberendezések, esővezetések, hűtőtornyok méretezésénél.

2./ Energiagazdálkodás.
/Fejezetenként más szerző.
A tartalomjegyzéket a kalorikus részről Heller L., a villamosrészről Ignác Pál készíti/

Seidner M.,
Kovács K. Pál.

Indokolás: A téma fontosságát már a cím is kifejezésre juttatja, bővebb indokolás itt nem szükséges.

Példányszám: 2000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 30 iv.

Automatizálás:

Kiadói terv.

1./ Szotszkov B.Sz.:
Az automatika és telemechanika felépítésének alapelemei.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A könyv a Goszenergoizdat kiadásában jelent meg 1948-ban. Az automatizálás szakterületén javasolt könyvek úgy vannak kiválogatva, hogy azok mind az ötéves tudományos terv súlyponti kérdéseihez kapcsolódnak. Tekintettel arra, hogy az automatizálás területén magyar nyelven eddig irodalom nincs és a káderek nevelése égető, szükséges minél nagyobb számban megjeleníteni ezen a területen könyveket.

2./ Szotszkov B.Sz.:
Automatikai és telemechanikai készülékek elemei.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A könyv 1950-ben jelent meg a Goszenergoizdat kiadásában. Az automatizálás szakterületén javasolt könyvek úgy vannak kiválogatva, hogy azok mind az ötéves tudományos terv súlyponti kérdéseihez kapcsolódnak. Tekintettel arra, hogy az automatizálás területén magyar nyelven eddig irodalom nincs és a káderek nevelése égető, szükséges minél nagyobb számban megjeleníteni ezen a területen könyveket.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Híradástechnika.

Kiadói terv.

- 1./ Sárközi-Susánszki-Kodolány):
Antennák és hullámterjedés.

Sárközi Géza, Istvánffy E,
Mezei Miklós.

Példányszám: 1500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Témájánál fogva magasabb elméleti nivót tételez fel, így csak az Akadémia adhatja ki. Bár a könyv elsősorban az elmaradottság pótlására szolgál, tervezőmérnökeink mellett kutatóinknak is hasznos kézikönyvül szolgál.

- 2./ Henyei Zoltán:
Bevezetés az átviteltechnika lineáris hálózatainak elméletébe.

Szentirmai Willoner
György Gedeon,
Radványi László.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Az átviteltechnika elméleti megalapozását magában foglaló, részben önálló kutatást tartalmazó kézikönyv.

- 3./ Kolosov A.A.:
Haagolt rendszerek és erősítők.

Korodi Bartha István
Albert

Példányszám: 1500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 35 iv.

Indokolás: A könyv oroszul 1949-ben jelent meg a Szvjazizdat kiadásában. A tudományos jellegű monográfia a híradástechnika számos ágában igen nagy segítséget fog jelenteni a kutatóknak és tervezőmérnököknek.

Lektori terv.

- 1./ Teodorcsik K.F.:
Oscilláló rendszerek.

Ragály Bartha Korodi
Miklós István Albert

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.

Indokolás: A Gosztehizdat kiadásában 1948-ban II. bővített kiadásban megjelent könyv.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

2./ Winter-Dallos-Palócz:
Elektroncsövek fizikája.

Winter Ernő Valkó Péter,
Rédli Endre.

Példányszám: 2000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Témájánál fogva magasabb elméleti nivót tételez fel, így csak az Akadémia adhatja ki. Bár a könyv elsősorban az elmaradottság pótlására szolgál, tervezőmérnökeink mellett kutatóinknak is hasznos kézikönyvül szolgál.

3./ Munkéközösség:
Telefonautomata rendszerek.

Vágó Arthur

Példányszám:
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Tudományos jellegű kézikönyv, mely a külföldi irodalomban nem található rendszertechnikai tárgyalást jórészt önálló kutatás alapján végzi.

Építés és település
tudomány.

Kiadói terv.

A./ Építés:

1./ Szmodits Kázmér:
Menyhárd István és társszerzők:
Héjjszerkezetek elmélete.

Somogyi
László

Pelikán J.
Menyhárd I.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: Nagy fesztávolságú ipari épületek - csarnokok, hangárok, - lefedésére szolgáló gazdaságos szerkezetek: a héjjszerkezetek, tervezésének szigorú elmélete és az elmélet alapján a gyakorlatban könnyebben alkalmazható ésszerűbb eljárások kidolgozása a jövő fejlődésének egyik feladata. A héjjszerkezetek számítására szolgáló fontos elméleti eljárások, a gyakorlati mérnök számára nem követhetők és a magyar irodalomban a mérnöki Továbbképző Intézet rövid kiadványától eltekintve erre vonatkozó szakkönyv még nincs. Hézagpótló tudományos kézikönyv.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

2./ Menyhárd István:
Gyengő Tibor, Schwertner
Antal stb.:
Vasbetonszerkezetek elmélete.

Földeák Á. Csonka Pál,
Vajda Pál.

Példányszám: 2000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A könyv a vasbetonszerkezetek méretezésével kapcsolatban kialakult elméleteket és ezeknek az elméleti és kísérleti alkalmazását tárgyalja. Célja ismertetni a vasbetonszerkezetek számításában ma alkalmazott eljárásokat és azok gazdasági kihatásait. További célja, hogy a gyakorlati mérnökök elméleti színvonalát korszerű mértékre fel-
emlígye.

3./ Schwertner Antal:
Rugalmas pontok módszere keretek számítására.

Földeák Á. Palotás L.
Barta József

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.

Indokolás: A könyv a szerző által kidolgozott általános érvényű keret eljárási módszert tárgyalná, amely elmélet érdekessége mellett sok esetben jól alkalmazható. Tekintettel arra, hogy egy új magyar keretszámitási eljárásról van szó, e munka megjelenése feltétlenül kívánatos.

Lektori terv.

1./ Munkaközösség:
Ipari és lakóépületek gépesített építése.

Példányszám: 2500.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 21 iv.

Indokolás: Cél a hazai elmaradt építőipari rendszereknek a szovjet irodalom és a hazai tapasztalatok feltárásával való korszerű szintre felemelése.

2./ Elméleti mechanika.
/Munkaközösség bizandó meg Bartha József vezetésével, aki a kérdés legkiválóbb ismerője. A megírás munkájába bevonandó az szegénység felszámolására. Alk. Mat.Int. és igénybeveendők ezirányu pontos fordítások a szovjet irodalomból./

Indokolás: A könyv megírása szükséges az e téren fennálló elméleti

Példányszám:
Tükörméret:
Ivterjedelem: 40 iv.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

B./Település.

1./ A városépítés rövid története.
Munkaközösség Perényi I. vezetésével írja./

Major Máté Pogány
Frigyes,
Major Máté.

Példányszám: 2000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 18 iv.

Indokolás: Foglalkozik a városok szerepével, beépítési módjával, közintézményeivel, városi közlekedéssel, közművesítés fokával. Tárgyalja a város elhelyezését a tájban, az uthálózat rendszerét, terek kialakítását stb. Általában mérnökök, történészek és közgazdászok számára készül, de a tervező-építészmérnökök gyakorlati munkájában is szükséges. Részben tankönyvként is szolgál. Akadémiai kiadását indokolja, hogy a városépítés több tudományág problémáit foglalja össze. Kézikönyvként is szolgál, mindeddig ilyen munka nem volt.

Lektori terv.

1./ A Munkaközösség Perényi I. vezetésével:
A magyar városépítés története.

Major Máté Pogány
Frigyes,
Major Máté

Példányszám: 2000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A magyar városépítés történetének eddig önálló feldolgozása nincsen. A szocializmus építése során városaink nagy része jelentős fejlődésnek indul s az új városok építésének helyes megoldásához a magyar városépítés története és ebből a haladó hagyományok kiértékelése nélkülözhetetlen. Akadémiai kiadását indokolja, hogy több tudományág problémáit foglalja össze. A könyv megírása nagymértékű önálló, kutatást igényel, hézagpótló munka, jellege kézikönyv.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Építéstörténet.

Kiadói terv.

- 1./ Rados Jenő:
Budapest sérült műemlékei.

Genthon I. Zádor Anna,
Gerő L.

Példányszám: 2000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.
/10 iv szöveg, 5 iv. kép./

Indokolás: A kézirat lektorálva teljesen kész. Az Akadémia 1952. évben a Közoktatásügyi Kiadónál tervezte kiadását, azonban a papirtakarékossági rendelet miatt bekövetkezett kiadványcsökkentésnél a Közoktatásügyi Kiadó a munka kiadását elhalasztotta. Minthogy a háborus károk következtében elpusztult és sérült, részben 1940. óta helyreállított műemlékekről van szó, a könyv most aktuális és későbbi kiadása esetén átírása volna szükséges, viszont most sok olyan adatot tartalmaz, melyet a helyreállításokat végző tervező intézetek felhasználhatnak és így azok munkájának tudományos alapjait képezhetik.

- 2./ Csemegi József:
A budavári Nagyboldogasszony
templon építéstörténete.

Dercsényi
Dezső

Rados Jenő,
Gerevich
László.

Példányszám: 2000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.
/10 iv. szöveg, 5 iv. kép./

Indokolás: A kézirat lektorálva, teljesen kész kiadásának eddigi akadémiai mintáinál. A munka maga egy épület építészettörténeti monográfiáját tartalmazza és mint ilyen, hasonló, kívánatos tudományos feldolgozásoknak szolgálhat példájául és arra serkent.

- 3./ Egyetemes Építészettörténet.

Zádor Anna Major Máté

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A magyar egyetemes építéstörténet megírásához igen sok szempontot és módszertanilag is kitérgethető alapot nyújt. A Szovjetunióban eddig 2 kötet jelent meg. Az első kötet fordítása készen van.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

4./ Kardos György-Révhelyi Elemér:
Fellner Jakab élete és munkás-
sága.

Példányszám: 2000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.

Genthon
István

Pogány Frigyes,
Gerő László.

Indokolás: Haladó hagyományaink
legkiválóbb képviselője, legnagyobb
építészünk élete és műveinek kiadá-
sa rendkívüli fontossággal bír.

Könnyűipar.

Kiadói terv.

1./ Földes Pál:
Szövetelmélet.

Példányszám: 600. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.

Hevesi Imre Zilany
Márton,
Borbély
Mihály.

Indokolás: Hazánkban szövetelméleti
kérdésekkel felszabadulásunkig tu-
dományos szinten egyáltalán nem fog-
lalkoztak, csupán középiskolai szín-
vonalu és egyetemi előadások érin-
tették a tárgyat. Az ily módon
összegyűjtött anyag magasabb, tudó-
mányos szinten való kidolgozása
hiányt pótol és hivatott a kutató-
munka továbbfejlesztésére, vala-
mint az egyetemi oktatás fejleszt-
tésére. Elméleti könyv, mint az
egyetemi oktatás segédlete, önálló
hazai kutatási eredményekkel.

2./ Nyikityin, N.I.:
A fa kémiája.
/A Sz.U. Tudományos Akadé-
miájának kiadása, 1951./

Példányszám: 1000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 29 iv.

Gyenes Vámos György Lengyel Pál
Péter

Indokolás: A fa különböző össze-
tevéit a legkorszerűbb elméletek
alapján tárgyaló műve a szovjet
tudományos irodalomnak. Mint az
elméleti ismereteket kimerítően
összefoglaló munkára, szüksége
van mindazon intézeteknek és ipará-
gaknak, melyek favegyületekkel és
származékokkal foglalkoznak. Tudó-
mányos elméleti munka.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Lektorai terv.

1./ A cellulóz és cellulózszármazékok technológiája.

Példányszám: 1000.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 40 iv.

Csűrös Z.
Munkatársak:

Vámos Gy.,
Morvay S.,
Móri-König
Marton
Istvánné.

Indokolás: A cellulóz előállítását és felhasználását magyar szakkönyv nem tárgyalja. A cellulóz jelentősége, mint alapanyag egyre nő; hazai vegyiparunk mind szélesebben alkalmazza a cellulózt és cellulózszármazékokat. A könyv hiánypótló fontos mű. Kézikönyv hazai kutatási eredményekkel kiegészítve.

2./ A fa, mint ipari nyersanyag.

Példányszám: 2000.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 25 iv.

Barlai E.,
Sárkány S.

Munkatársak:

Pallai N.,
Romwalter F.,
Tuskó

Indokolás: Hazai fafajtáink rendszeres ismertetésével és összes jellemző tulajdonságaik meghatározásával, valamint felhasználási lehetőségeik tárgyalásával hazai szakkönyv nem foglalkozik. E mű első ízben foglalja össze az idevonatkozó ismereteket és így szakirodalmunkban hézagpótló jelentőségű.

3./ Szulfitszennylug feldolgozása és felhasználása.

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ívterjedelem: 20 iv.

Fehér I.,
Buzágh A.,

Munkatársak:

Koltai Gy.
Peltz Antal.

Indokolás: A szulfitszennylug feldolgozása és felhasználása tekintetében egyre több iparág érdekelt és e téma nem rendelkezik a legújabb kutatási eredményeket összefoglaló művel. A tudományos kutatás

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

továbbfejlesztésére, a feldolgozás és ipari felhasználás feltárására szükséges e hiánypótló mű kiadása. Kézikönyv hazai kutatási eredmények feldolgozásával.

4./ A szalmacellulóz és gyártása.

Példányszám: 500.

Tükörméret:

Ivterjedelem: 20 iv.

Vámos György

Munkatársak:

Koltai Gy.,

Lengyel P.,

Marton I-né

Morvay S.,

Szőke Pál.

Indokolás: E könyv hiányt pótol, mert a nemzetközi szakirodalomban 27 évvel ezelőtt jelent meg az utolsó mű, mely azonban csak ipari síkon foglalkozik e kérdéssel. Fejlődő szalmacellulóz-gyártásunk a kiadást indokolttá teszi. Kézikönyv, mely javarészt hazai kutatási eredmények feldolgozását tartalmazza.

5./ A szárítás elmélete.

Példányszám: 1000.

Tükörméret:

Ivterjedelem: 20

Endrényi S.

Munkatársak:

Fehér I.,

Körösi F.,

Lehr Ferenc

Indokolás: A szárítás elméleti és gyakorlati kérdéseivel összefoglaló módon és a könnyűipari ágazatokra vonatkoztathatóan tudományos színvonalu hazai munkánk nem foglalkozik. A könyv e hiányok pótlására hivatott, kiadása indokolt. - Kézikönyv elméleti fejtegetésekkel és kutatási eredményekkel kibővitve.

6./ A fonál szerkezetének elmélete.

Példányszám: 1000.

Tükörméret:

Ivterjedelem: 20 iv.

Zilahy Márton

Indokolás: E téma rendszerbefoglalása és alapos feldolgozása a textilmérnöki gyakorlati és elméleti kiképzésben részesülők egyetemi oktatásához feltétlenül szükséges. Valamennyi feldolgozó mérnök gyakorlati munkájának nélkülözhetetlen elemeit foglalja magában. E tárgykör sem középfokú sem egyetemi szinten feldolgozva még nem volt. Hiánypótló. Beszben hazai kutatási eredményeken alapuló elméleti tudományos mű.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Műszaktörténet

Kiadói terv

- 1./ Schimanek Emil.
Bánki Donát élete és alkotásai.

Szabó
Gusztáv

Pattantyus
A. Géza

Példányszám: 3000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 10 iv.

Indokolás: Bánki Donát úgy elméleti eredményeivel, mint gyakorlati működésével világhírnévre tett szert. A külföldi szakirodalom legújabbban az eddig ismert legnagyobb hatásfoku gép, a Bánki-turbina prioritását akarja elvitatni. Szükség van tehát ez okból is egy-külföldi nyelveken is összefoglalást nyújtó műre.

- 2./ Hajdu Elemér, Urbanek János,
Gohér Mihály, Kovács K. Pál,
Verebély László:
A magyar elektrotechnika uttörői.

Pálos Ferenc Sztrókey Pál

Példányszám: 3000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 20 iv.

Indokolás: A magyar elektrotechnika uttörőinek /Bláthy, Kandó, Zipernovszky, Puskás stb./ felfedezései típusai a haladószellemű és időálló alkotásoknak.

- 3./ Faller Jenő:
A magyar 25 érc- és köszénbányászat fejlődéstörténete.

Cotel Ernő Schleicher A.

Példányszám: 2000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 25 iv.

Indokolás: A hazai bányászat történetének feltárása kitűnő alapul fog szolgálni a szociális összefüggések illusztratív tárgyalásához.

- 4./ Lászlóffy Woldemár:
Vásárhelyi Pál és a magyar vízépítés és uttörői.

Németh Endre Vásárhelyi Boldizsár

Példányszám: 1500. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.

Indokolás: Vásárhelyi Pál és a magyar vízépítés európai viszonylatban is jelentős uttörőinek küzdelmét tárja fel ez a mű mezőgazdaságunk elmaradottságának tükrében.

- 5./ Kardos György-Révhelyi Elemér:
Fellner Jakab élete és munkássága.

Genthon
István

Pegány Frigyes,
Gerő László.

Példányszám: 2000. _
Tükörméret:
Ivterjedelem: 15 iv.

Indokolás: Haladó hagyományaink legkiválóbb képviselője, legnagyobb építészünk élete és műveinek kiadása rendkívüli fontossággal bír.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Üvegtechnológia.

- 1./ D.B.Ginzburg és V.N. Zinjin:
A szilikátipar berendezéseinek
hőtechnikai számításai.

Példányszám: 800.
Tükörméret:
Ivterjedelem: 30 iv.

Szabó László Korányi György

Indokolás: A könyv tartalmazza általában az ipari kemencék termikus mérlegszámításait, részletesen kidolgozva az iparban alkalmazott nagykapacitású kemencékre vonatkozólag. Hazai viszonylatban a könyvben szereplő adatok újak és nagyrészt meghatározzák az egyetemi oktatás jelenlegi színvonalát, de minden kemencetechnikus számára nélkülözhetetlen. A könyv a Szovjetunióban tankönyvként szolgál. A könyv 1951-ben a moszkvai Építőanyag-Kiadónál jelent meg.

Több szakterület részére.

- 1./ L.Sz.Eigenszoni:
Modellozás /Miszaki kis-
minták elmélete./

Példányszám: 500.
Tükörméret:
Ivterjedelem:

Lőcsei Béla Székely
Mihály

Indokolás: Ugy az üvegtechnológia, mint a műszaki tudományok sok más területén hézagpótló munka. Nagy szerepet játszana a tudományos kutatóintézetek módszertani fejlődésének elősegítésében. 1952-ben jelent meg a "Szovjet Tudomány" kiadásában Moszkvában.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozata
a Műszaktudományok Osztálya 1953 évi könyvkiadási tervével
kapcsolatosan.

Elnökség a VI.Osztály 1953 évi könyvkiadási
tervét a következő módosításokkal hagyja jóvá:

- 1./ Vendel Miklós: "Szén és ércmeghatározó módszerek c.mű kiadásához az Elnökség nem járul hozzá. A művet a Nehézipari Kiadó adja ki.
- 2./ "Monográfiagyűjtemény a vaskohászat területéről" c.mű Geleji Sándor-vezetésével kerüljön összeállításra.
- 3./ J.C.Umanszkij-A.K.Trapeznyikov-A.J.Kitaigorodszkij: "Röntgenográfia" c.mű szerkesztője Hajtó N.helyett Gillemot László legyen.
- 4./ F.M.Loszkutov és A.A.Cejdler: "Számítások a nehéz színesfémek kohászatának köréből" c.mű kiadásához az Elnökség nem járul hozzá. A művet a Nehézipari Kiadó adja ki.
- 5./ Nemes Tihamér: "Logikai gépek" c.mű kiadásához az Elnökség a kézirat megvizsgálása után járul hozzá. A kéziratot Tarján Rezső, Rényi Alfréd, Kalmár László vizsgálja meg.
- 6./ "Hőátzármaztatás" c.művet Forgó László vezetésével Munkaközösség írja meg, szerkesztője Forgó László helyett Heller László legyen.
- 7./ "Differencialegyenletek elektrotechnikusok részére c.mű kiadását az Elnökség "Az elektrotechnika differencialegyenleteinek gyakorlati megoldásai címmel Rényi Alfréd levelező taggal történő előzetes megbeszélés alapján fogja engedélyezni.
- 8./ "Nagyfeszültségű technika" c.művet Verébély László vezetésével Munkaközösség készítse el, szerkesztője Verébély László helyett Eisler János legyen.
- 9./ "Műszaki Áramlástan" c.művet Forgó László vezetése alatt működő munkaközösség készítse el.
- 10./ "Energiagazdálkodás" c.művet Geszti Ottó vezetése alatt működő munkaközösség készítse el.
- 11./ "Telefonautomata rendszerek" c.mű kiadásához az Elnökség nem járul hozzá. A művet a Nehézipari Kiadó adja ki.
- 12./ Winter-Dallos-Palócz: "Elektroncsövek fizikája" c.mű szerkesztője Winter Ernő helyett Rédl Endre legyen.
- 13./ "Ipari és lakóépületek gépesített építése" c.mű kiadásához Elnökség nem járul hozzá. A művet az Építésügyi Kiadó adja ki.

- 14./ "Elméleti mechanika" c.mű kiadásának indokolása nem megfelelő. Konkrét indokolás megadása után Elnökség a mű kiadásához hozzájárul.
- 15./ "A városépítés rövid története",
"A magyar városépítés története",
"Egyetemes Építészettörténet" és
Csemegi József: "A budavári Nagyboldogasszony templom építéstörténete"
c.művek kiadásához Elnökség nem járul hozzá. Kéziratokat VI.Osztály adja át II.Osztálynak.
- 16./ Rados Jenő: "Budapest sérült műemlékei" kiadásához az Elnökség nem járul hozzá. A kéziratot a Magyar Tudományos Akadémia vegye meg és tegye le a Könyvtárba.
- 17./ Földes Pál: "Szövetelmélet" c.műve kiadásához az Elnökség csak sillabusz bemutatása után járul hozzá.
- 18./ "A fa, mint ipari nyersanyag" c.mű kiadásához Elnökség nem járul hozzá. A művet a Könyvüipari Kiadó adja ki.
- 19./ "Szulfitszennyvíz feldolgozása és felhasználása" c.mű szerkesztőbizottságának felelőse Buzágh Aladár legyen. és Fehér István
- 20./ "A szalmacellulóz és gyártása" c.mű szerkesztőbizottságának felelőse Vámos György legyen.
- 21./ "A szárítás elmélete" c.mű szerkesztőbizottságának felelőse Endrényi Sándor legyen.
- 22./ "A fonál szerkezetének elmélete" c.mű szerkesztőbizottságának felelőse Zilahi Márton legyen.
- 23./ Schimanek Emil: "Bánki Donát élete és alkotásai",
Hajdu Elemér, Urbanek János, Gohér Mihály, Kovács Károly Pál, Verebély László: "A magyar elektrotechnika uttörői",
Faller Jenő: "A magyar érc- és kőszénbányászat fejlődéstörténete",
Lászlóffy Woldemár: "Vásárhelyi Pál és a magyar vízépítés uttörői",
Kardos György-Révhelyi Elemér: "Fellner Jakab élete és munkássága"
c.művek kéziratát a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete nézze meg.

Budapest, 1952. július 15.

- 4./ A.N. Dolgov:
Katalizis a szerves kémiában
/Kataliz v organicseszkoj himii/
M.L. 1949. Goszhimizdat

Ivterjedelem: 35 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

- 5./ A.K. Babko és A.T. Filipenko:
Kolorimetriás analízis
/Kolorimetriceszki analiz/
M.L. 1951. Goszhimizdat

Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

- 6./ Vegyész kézikönyv
/Hütte, Kalender, vagy Langue:
Handbook of Chemistry mintájára/

Ivterjedelem: 50 iv.
Példányszám: 5000.
Kötve.

Kiadásra csak 1954.-ben kerülhet
sor.

- 7./ Lazarev N.V. prof. szerkeszté-
sében:
Vegyí ártalmas anyagok az iparban
/Himicseszki vrednue vicseszta
v promüslennosztyi/.
M.L. Goszhimizdat 1951.

Ivterjedelem: 35 iv.
Példányszám: 2000.
Kötve.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Matolcsi Csürös
Kálmán Zoltán

Indokolás: A modern szerves kémia rendkívül gyors fejlődése és a katalizisnek a szerves szintézissel való mind nagyobb jelentősége azt a követelményt támasztja a modern kutatóval szemben, hogy jól ismerje a katalizis elemeit és a katalizisnek az iparban való alkalmazását. Ilyen jellegű könyv magyar nyelven még nem jelent meg és a feldolgozás teljesen újszerű módja igen sokat segítené a szerves kémiai kutatást és az ipar fejlődését.

Krausz Mázor
Imre László

Indokolás: Korszerű monográfia az analitikai kémia olyan területéről, amely mind tudományos, mind ipari szempontból egyre szélesebb körben nyer fontosságot. Elméleti szempontból egységes tárgyalási móddal fogja össze a módszer lényegét.

Később megállapítandó szerkesztőbizottság állítja össze.

Indokolás: Vegyészeti gyakorlatban ma már nélkülözhetetlen egy olyan magyarnyelvű kézikönyv, amely magában foglalja a különböző kiadású kézikönyvek azon fejezeit, melyek Magyarországon elsősorban szükségesek,

lektorálásban és szerkesztésben részt vesz a szerves technológiai részre Keresztes Mátyás és Timár József, a szerves technológiai részre Kiss Dénes.

Indokolás: A korszerű szocialista munkaegészségügyi tudomány megalapozásához hézgapótló szakkönyv.

A KÉMIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK

1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 1./ Buzágh Aladár:
Kolloidkémia II. kötet. 3. rész.

Komáromi Komáromi
Istvánné Istvánné

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 1000.
Füzve.

Indokolás: A mű első kötete /egy részben/ második kötete /I.II. részben/ akadémiai kiadásban már megjelent. Buzágh Aladár akadémikus az egyetlen, aki ezen tudományággal foglalkozik. Kolloidikáról szóló korábbi műveinek kiegészítéseként ezen kötet megjelentetése szükséges és indokolt.

A kézirat 1953. évre készül el.
A könyv tehát csak 1954.-ben jelen-
het meg.

- 2./ Müller Sándor:
Elméleti szerves kémia
Ivterjedelem: 25 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Lempert Bognár Rezső
Károly Fodor Gábor
Pauncz Rezső

Indokolás: A magyarnyelvű szakirodalomban eddig hiányzik az elméleti szerves kémia mai állását összefoglaló mű; ilyen értelemben hézagpótló a könyv. Különös súlyt ad a könyv megjelentetésének, hogy a modern szerkezet elméleti ismertetését fogja nyújtani.

- 3./ Fodor Gábor:
Szerves vegyületek sztereokémiája

Mecher Bruckner Gy.
Tibor Miller S.
Vargha L.

Ivterjedelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.

Indokolás: Monográfia az elméleti szerves kémia területéről. Mint ilyen, a magyarnyelvű szakirodalomban egyrészt hézagpótló másrészt összefoglalóan ismerteti a magyar kutatók e téren elért elég nagyszámu eredményeit.

A KÉMIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK

1953. ÉVI KÖNYVKIADASI TERVE.

Az Osztály könyvkiadási terve az ismeretterjesztő kiadványokkal együtt: 566.

Az ivszám az egyes szakcsoportok között a következőképpen oszlik meg:

	<u>könyv</u>	<u>iv.</u>
1./ Szerves Kémia	5	115
2./ Analitikai Kémia	2	65
3./ Fizikai Kémia	10	152
4./ Kémiai Technológia	5	124
5./ Általános kézikönyv	2	85
6./ Tudománytörténeti munkák	3	18
7./ Ismeretterjesztő munkák	2	20

Összesen: 29 579

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és szovjet fordítások között:

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ Magyar szerzők	13	305
2./ Szovjet fordítások	14	274

Összesen: 29 579

A fenti 579 ivszámból 160 iv csak 1954-ben kerül kiadásra.

- 8./ L.M. Kulberg, G.Sz. Alterzon,
R.P. Beltman: Csepp-analízis
/Kapelnyűj analiz/
M.L. 1951. Goszhimizdat

Ivterjedelelem: 40 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

- 9./ Vándor József:
Kémiai termodinamika II.

Ivterjedelelem: 20 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

- 10./ Kiss Árpád:
Abszorpciós spektroszkópia
/német nyelven/

Ivterjedelelem: 12 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

- 11./ A.N. Terenin:
A szerves színezékek és velük
rokon szerves vegyületek foto-
kémiaja
/Fotokémia kvaszityelej i rodst-
vennih organicseszkih szodinenij/
M.L. Izt. A.N.Sz.Sz.Sz.R. 1947.

Ivterjedelelem: 25 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

- 12./ Sz.Sz. Nametkin, V.M. Rodion és N.N. Melnyikov:
Szerves vegyületek reakciói és
vizsgálati módszerei.
/Reakcii i metodü isszledovanija
organicseszkih szoedinenij./
M.L. 1951. Goszhimizdat

Ivterjedelelem: 10 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Fordító: Szerkesztői Lektor:
Bodor Endre Mika József

Indokolás: Monográfia az érin-
tett szakterület jelenlegi állá-
sáról. Praktikum jellegű könyv,
amelyet a nehézipar, a bányászat,
a műanyagipar, az orvostudomány,
a biokémia, a biológiai, a mű-
anyagipar munkáiban jól lehet alkal-
mazni.

Jánossy
Lajos,
Fényes Imre
Fenyves Ervin

Indokolás: Polytatása a kiadás
alatt álló első kötetnek.

Varsányi Szarvas Pál
György Mika József

Indokolás: Szakterületen igen
nélkülözött monográfia, amely
különös tekintettel a szerző mun-
kásságára és annak értékelő
feldolgozására támaszkodik.

Mester Fáy László
László

Indokolás: A világirodalomban
eddig hiányzó monográfia, amely
a szakterületet elméleti módon
részletesen dolgozza fel. Mő-
dot nyújt arra, hogy az e téren
működő szovjet iskola eredmé-
nyeit megismerjük.

Kállay Beke Dénes
Ferenc

Indokolás: 10 kötetre terjedő
sorozat első kötete. Lexikon-
szerű kézikönyv sorozat, amely
a szintetikus vegyészet gyakorla-
ti munkáiban gyors tájékozódást,
irodalmi adatszolgáltatást tesz
lehetővé.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 13./ D.Sz. Ciklisz:
A magasnyomás mellett végzett
fizikai-kémiai vizsgálatok
technikája,
/Tehnika fizikó-himicseszkih
isszledoyanij pri vüszokih tempera-
turah./
M.L. 1951. Goszhimizdat

Ivterjedelem: 14 iv.
Példányszám: 500.
Kötve.

Rabó Gyula Varga
József
Indokolás: A modern kémiai
ipar és kutatás technikájá-
nak egyik legfontosabb ága.
A nagynyomású technika nálunk
most van kialakulóban.

- 14./ A.J.Satenstein:
A savak és bázisok elméletei
/Teorii kizsot i osznevenij/
M.L. 1949. Goszhimizdat

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Gyenes Proszk
Péter János

Indokolás: Korszerű monográfia
a fizikai kémia területéről.
Ismerteti az ide vonatkozó leg-
újabb szovjet eredményeket is.

- 15./ A.A.Grinberg:
Bevezetés a komplex vegyületek
kémiaiájába
/Vvedenie v chimiju kompleksih
szajedjinyij/
M.L. 1951. Allami Vegyirodalmi
Kiadó

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Csányi Szabó
László Zoltán

Indokolás: Magasszínvonalú
elméleti monográfia, amely a
szakterületen folyó magyaror-
szági kutatásokat is elő fogja
segíteni. Ismerteti az e té-
ren működő szovjet iskolák
eredményeit.

- 16./ Semenoff:
Láncreakciók
/Cepnie reakcii/
GTTI., 1934.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Huhn Péter Szabó
Zoltán

Indokolás: A szakterületre vonat-
kozó egyetlen monográfia a
világirodalomban. Klasszikus
szovjet mű. Alapvető kérdéseket
tárgyal. A hazai kutatás elő-
mozdítására igen fontos.

- 17./ Bach:
Kinetika és katalizis problémái
/Problemii kinetikii i kataliza./

Ivterjedelem: 25
Példányszám: 1000
Kötve.

Szolcsányi László
Pál Antal

Indokolás: Ugyanaz vonatkozik
rá, mint a Semenoff féle könyv-
re, bár mindkét könyv régen
jelent meg, mint a szakterü-
letnek klasszikus, a világ-
irodalomban egyedül álló szov-
jet monográfiája. A hazai ku-
tatás előmozdítására feltét-
lenül szükséges.

18./ Oxidációs láncreakció kinetikája*
 /Gyűjteményes munka/
 Fordítja a Szegedi Szervetlen
 Analitikai Intézet Munkaközössé-
 ge.
 /Kinetika cephich reakcii okiszle-
 nija/
 /Szbornik rabot, A.N.Sz.Sz.Sz.R.
 1950./

Szatmári Schay Géza
 József

Ivterjedelem: 15 iv.
 Példányszám: 1000
 Kötve.

19./ K.I. Ivanov:
 Szénhidrogén oxidáció közbeni
 reakciói és közbe eső termékei
 /Promezsutocsnije produkti i
 promezsutocsnije reakcii okisz-
 lenija uglevodorodov/.
 L. 1949. Gosztopizdat.

Pásztori Berti
 Imre József

Ivterjedelem: 45
 Példányszám: 1000
 Kötve.

Indokolás: Monográfiák a
 reakció kinetika területé-
 ről. Mindhárom alapvetően
 fontos kutatási területet
 dolgoz fel és ismerteti
 annak legújabb eredményeit.

20./ Naibandjan-Voevodszkij:
 H₂ égés és oxidáció mehanizmusa
 /Mechanism okiszlenija i gorennia
 voñoroda/.
 /A.N.Sz.Sz.Sz.R. 1949./

Nagy Ferenc Milner
 Tivadar

Ivterjedelem: 45
 Példányszám: 1000.
 Kötve.

21./ Csűrös Zoltán szerkesztésében:
 Cellulóz-kémia

Megalakuló szer-
 kesztőbizottság Csü-
 rös Zoltán vezetésé-
 vel.

Ivterjedelem: 50 iv.
 Példányszám: 1000.

Indokolás: A fejlődő magyar
 cellulózipar részére szerkesz-
 tendő monográfia, amely a szak-
 terület jelenlegi állásának
 bemutatása mellett a hazai
 eredmények összefoglalására
 is ki fog terjedni.

Kiadásra kerül 1954-ben.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

22./ Vándor József szerző vezetésével
Műanyagipari Kutatóintézet munka-
közösség
Monomerek

Gelei Müller
Frigyes Sándor

Indokolás: Tematika bekérése
után pótlólag adjuk meg.

Ivterjedelem: 30 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

23./ Lányi Béla:
Elektrotermikus eljárások /monográfia/

Dobos Lengyel
Dezső Sándor
Dobos György

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: Ipari szempontból
jelentős monográfia, amely kézi-
könyvnek és egyben tankönyv-
nek készül.

24./ Gáspár Margit:
A magyar kémiai irodalom
bibliográfiája

Ivterjedelem: 5 iv.
Példányszám: 300.

Indokolás: Folytatása lenne az
Akadémia által már megkezdett
bibliográfiai gyűjteménynek:
ezen kívül fontos munka a hazai
tudománytörténet feldolgozásá-
hoz.

25./ Sándor Zoltán:
Ipari mikrobiológia

Görög Jenő Krausz
József

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 1000.
Kötve.

Indokolás: Mezőgazdasági ipa-
runk egyes ágait érintő monog-
ráfia, amely gyakorlati szak-
emberek munkáját van hivatva
szinvonalasabbá tenni.

Ismeretterjesztő kiadványok

1./ Finály István:
A magyar paprika kémiaja és technológiája

Telegdy
Kovács L.

Ivterjedelem: 5 iv.
Példányszám: 1000.

2./ Finály István:
A víz ismeretterjesztő technológiája
/kémiai összetétele, a víz körforgalma,
élelmiszeripari és egyéb ipari jelentősége/

Telegdy
Kovács L.

Ivterjedelem: 15 iv.
Példányszám: 2000.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

Tudománytörténet.

- 1./ Török Gábor:
Irinyi János munkássága.
/Monográfia/

Példányszám: _____
Tükörméret: _____
Ivterjedelem: 8 iv.

Varga József
a II. Osztály
által kijelölendő törté-
néssz lektorral.

- 2./ Proszk János és Baskai Ernő:
Winkler Lajos munkássága.
/Monográfia/

Példányszám: _____
Tükörméret: _____
Ivterjedelem: 5 iv.

Schulek Elemér,
a II. Osztály
által kijelölendő szak-
lektorral.

AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI TERVE.

Az Osztály tervezett kiadványainak ivszáma összesen: 179 iv.
 Az ivszám az egyes tudományágak között a következőképen oszlik meg:

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ a., Állattenyésztés	2	26
2./ Állategészségügy	1	30
3./ Növénytermesztés	1	28
4./ Agrokémia	1	30

Feltételesen:

1./ b., Állattenyésztés	1	25
5./ Üzemszervezés	1	20
6./ Erdészet	1	10
7./ Növénynevelés	1	10

Összesen: 9 179

Az ivterjedelem megoszlása magyar szerzők művei és szovjet fordítások között:

	<u>könyv</u>	<u>iv</u>
1./ Magyar szerzők	2	60
2./ Szovjet fordítások	3	54

Feltételesen:

3./ Magyar szerzők	1	45
4./ Szovjet fordítások	3	20

Összesen: 9 179

I.

AZ AGRÁRTUDOMÁNYI OSZTÁLY
1953. ÉVI KÖNYVKIADÁSI JAVASLATA

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 1./ A.V. Kvasznickij:
A sertések tenyésztésének élettana.
/Fiziológia piscsevarenijja u
szvinej./
Szeljhozgiz, 1951. Moszkva.

Terjedelme: kb. 10 iv.
Javasolt példányszám: 1000.

Ádám András Lukáts
Károly
Kemény
Armand,
Lukáts
Károly

Indokolás: Állattenyésztési ku-
tatásunk nélküli az élettani
biokémiai folyamatok exakt tanul-
mányozását az egyes főproblémák
megoldásában. Ennek a kérdésnek
a megoldását segíti elő a ser-
téstenyésztésben A.V. Kvasznic-
kij munkája. A munka az emész-
tés élettanának tárgyalásán túl
rámutat a helyes takarmányozási
módszerek fejlesztésének elmé-
leti alapjaira és ezzel elősegíti
a hazai ilyenirányú kutatómunka
exakt alapra való helyezését.

- 2./ E.F. Liszkun akadémikus és
V.P. Poljacsenko szerkesztésében:
V.I. Lenin Összövetségi Mezőgazda-
ságtudományi Akadémia 1949. évi
májusi ülészekének munkálatai.
Szeljhozgiz, 1950. Moszkva

Terjedelme: kb. 16 iv.
Javasolt példányszám: 2000

Ádám András Szigeti
János
Salamon
István,
Szigeti
János

Indokolás: Az 1948-as vita
folytatásaként 1949-ben ren-
dezett állattenyésztési vita
előadásával, hozzászólásaival
foglalkozik. A megjelölt mun-
kát az anyagból ismert Liszenkó
előadás és a megismert állate-
gészségügyi vonatkozású hozzá-
szólások alapján kiadásra ja-
vasoljuk. Különösen értékesek
a hozzászólások módszertani,
tudománypolitikai kérdésekkel
foglalkozó része.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

3./ Kotlán:
Parasitologie./Német nyelven./

Manninger Mócsy
Rezső János

Terjedelme: kb. 30 iv.
Javasolt példányszám: 2000.

Indokolás: Az 1943-ban megjelent munka magyar nyelven átdolgozva 1952-ben kerül kiadásra a Mezőgazdasági Kiadónál. 1953-ban a munka német nyelvű megjelenését az indokolja, hogy a magyar kiadást a legújabb időben angolra kívánták lefordítani s a munka után a népi demokratikus országokban is érdeklődnek. Ilyen körülmények között indokolt, hogy a munka a népi demokratikus országokban általában értett német nyelven és hazánkban jelenjék meg. Ez devizapolitikai szempontból is kívánatos.

4./ P.N. Konstantinov:
A szántóföldi kísérletezés alapjai.
/Osznovi szeljszkohozjajsztvenovo opitnovo dela./
Szeljhozgiz, 1952. Moszkva

Terjedelme: kb. 28 iv.
Javasolt példányszám: 1000.

Indokolás: Alapvető munka, amely a szántóföldi kísérletezés módszertanával foglalkozik. A könyv ismerteti a kísérletezési tudomány fejlődését, részletesen foglalkozik a kísérletek beállításának, elrendezésének, kiértékelésének kérdéseivel. A szerző munkáját a tudományos kutatók és a kolhoz-szovhoz kísérletezőinek szánja. Több új, nálunk nem ismert eljárást ismertet.

5./ Kreybig:
A magyar mezőgazdasági tájak agrotechnikájának tényezői és irányelvei.

Terjedelme: kb. 30 iv.
Példányszám: 2000

Hepp Ferenc Surányi
János,
Sarkadi
János

Indokolás: A munka célja a magyar mezőgazdasági tájak természeti adottságainak iránytadó hatásai és az újabb tudományos kutatások eredményeinek figyelembevételével az alkalmazkodó agrotechnikai módszereket és a szereplő, illetőleg érvényesülő törvényszerűségeket okaikban és összefüggéseikben magyarázva és ismertetve a gyakorlatnak az ok-szerű növénytermesztés alkalmazásában segítséget nyújtani. Saját tudományos kutatáson alapuló munka.

II.

Tartalomjegyzék és tervezet utólagos bekérése miatt a legközelebbi osztályvezetőségi ülésen letárgyalásra kerülő munkák.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

- 1./ N.A. Koszteleckij:
A városkörnyéki mezőgazdaság szervezésének és tervezésének kérdései.

Mg. Dokumentációs Közp. József Jankó József

Terjedelem: 20 iv.
Javasolt példányszám:

Indokolás: Az Osztály egyik akadémiai témája a városkörnyéki öntözéses kertészetek agrotechnikai és szervezési problémáival foglalkozik. Általában a mezőgazdaság szervezésének ipari városaink fejlődésével egyik alapvető problémáját érinti a fent említett munka. Szerzője az egyik szovjet üzemtani intézet vezetője.

- 2./ Magyar János:
Erdőrendezés

Páris Saly Emil
János

Terjedelme: kb. 10 iv.
Javasolt példányszám:

Indokolás: A régebbi erdőrendezéstani idealista alapon íródtak s osztálytartalmuknál fogva a kapitalista társadalmi rend érdekeit szolgálták. Az új erdőrendezéstani tudományos munka az erdő gazdasági termelés tervezésének elveit, alapjait határozná meg, kiegészítve a felszabadulás után elért erdőrendezési kutatások eredményeivel. Ilyen tárgyú munka magyar nyelven még nem jelent meg, de tudásunk szerint még külföldön sem.

- 3./ Rajháthy:
Növényfiziológiai módszerkönyv.

Márkus Felföldy
László Lajos,
Frenyó
Vilmos

Terjedelem: kb. 10 iv.
Javasolt példányszám:

Indokolás: 1952. évi kiadásra lett elfogadva, s szerzővel a szerződéskötés is megtörtént, azonban a szerző másirányú elfoglaltsága miatt 1952-ben ezt a munkát nem tudta elvégezni.

Fordító: Szerkesztő: Lektor:

4./ **Vitaminok, hormonok és antibiotikumok szerepe a gazdasági állatok tenyésztésében.**
/Tangl Harald szerkesztésében/

Tangl Harald

Terjedelme: kb. 25 iv.

Indokolás: Tartalmazná a hormonok, vitaminok és antibiotikumok rövid ismertetését és miképpen lehet ezeket felhasználni az állatok növekedésének gyorsításában, szaporításában, a tejtermelésben, a tojástermelésben és esetleg a szőr és gyapjuhozam növelésében.

Az alábbi munkákról a szovjet folyóiratok révén és aspiránsoktól nyert értesülések alapján van tudomásunk. Ezek a munkák olyan alapvető problémakörökkel foglalkoznak, amelyre vonatkozóan hazai megfelelő színvonalu munkák nem állnak rendelkezésre. Ezekkel az osztályvezetőség megjelenésük után fog foglalkozni és amennyiben akadémiai részről kiadásra alkalmasnak tartja, javaslatot fog tenni a KFB felé.

Sesztakor:
Agrokémia

L.M. Zaloman, V.D. Krassnov, M.J. Cünkov:
A mezőgazdaság elhelyezése és specializálása.

III.

Az osztályvezetőség a növénytermelés és növénytermesztés területére egy monográfiásorozatot kiadását látná szükségesnek. Ez a monográfiásorozat a főbb mező és kertgazdasági növényekkel kapcsolatban egységes szempontok alapján dolgozná fel a növénytermesztés és termesztés terén elért hazai kutatási eredményeket, ismertetné a hazai fajták fejlődéstani, élettani, ökológiai sajátosságait.

1954-ben a következő monográfiák kerülnének kiadásra:

1./ Sedlmayr Kurt: Répa

Kézirat leadás: 1954. március 1.
Terjedelme: kb. 25 iv.

2./ Pap Endre: Kukorica

Kézirat leadás: 1954. március 1.
Terjedelme: kb. 25 iv.

3./ Somos András: Paradicsom

Kézirat leadás: 1954.
Terjedelme: kb. 15 iv.

4./ Sós István: Szőlő /100 szines melléklettel/

Kézirat leadás:
Terjedelme: kb. 45 iv.

5./ Stefanovits Pál: A magyar talajok fejlődése

Kézirat leadás: 1954. augusztus 30.
Terjedelme: kb. 10 iv.

6./ Lelley-Rajháthy: Buza /E munka megírását a szerzők 1955-re vállalják./

K i e g é s z i t é s
a 2./ napirendi ponthoz.

T e r v m ó d o s i t á s o k .

I. Osztály.

Uj javaslat:

Az osztályvezetőség javasolja a Keletázsiai Intézetben elkészült "Kinai szavak magyar átírásának szabályzata" kiadását.

Ivterjedelem: 1.5 iv.

Példányszám: 2000.

Indokolás: A kínai szavak helyesírása bármely nyelvben, a kínai nyelv természetét tekintve speciális kérdés, nem lehet azt csupán az általános magyar helyesírási szabályzat egy beiktatott cikkelyeképpen pár sorban vagy akár pár oldalon is rögzíteni. Ugyanakkor a kérdés komoly szabályozása égetően fontos, tekintve azt a zürzavart, ami a magyar kiadványokban a kínai nevek és szavak helyesírása terén uralkodik. A szabályzat alapjául szolgáló előzetes javaslat több oldalú megtárgyalása során kiderült, hogy mind a sajtó, mind kiadóink, fordítóink, térképészeink, de még kulturális életünk más képviselői is erős szükségét érzik egy kimerítő helyesírási szabályzat és átírási kulcs megjelenésének; ez tehát - mondhatni - általános kulturális érdek.

A kiadvány nélkülözhetetlen segédeszköz lenne minden fordítónak, aki bármely nagyobb - orosz, angol, német, francia - nyelvből fordít kínai tárgyú műveket vagy cikkeket a már fentebb felsorolt egyéb vonatkozásokról nem is beszélve.

III. Osztály.

Uj javaslat:

Alkalmazott Matematikai Intézet Évkönyve.

Ivterjedelem: 15 iv.

Példányszám:

Indokolás: A Magyar Tudományos Akadémia Alkalmazott Matematikai Intézete ezévi munkatervébe felvette, hogy évkönyvet ad ki, amely 1952-től kezdve rendszeresen évente jelenik meg. Az évkönyv a terv szerint beszámolót tartalmaz az Intézet munkájáról általában, továbbá alkalmazott matematikai tárgyú tudományos dolgozatokat, amelyek az Intézetben elért tudományos eredményekről szólnak. A kiadvány nyelve magyar, rövid idegennyelvű kiadvonatokkal. Az évkönyv kiadásának célja, hogy az Alkal-

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

67

mazott Matematikai Intézet működéséről az érdeklődőket tájékoztassa és ezzel hozzájáruljon az alkalmazott matematika terjesztéséhez hazánkban, továbbá azáltal, hogy felhívja az érdeklődést az Intézet munkájára, elősegítse, hogy az Intézet még fokozottabb mértékben kapcsolódhassék be olyan matematikai problémák megoldásába, amelyek öt éves tervünk sikeres teljesítését segítik elő. Ezen túlmenően az évkönyvet az Intézet cseréobjektumként felhasználja könyvtárának fejlesztésére is és más, belföldi és külföldi intézetek hasonló kiadványainak megszerzésére. Az évkönyvet az Intézet vezetősége szerkeszti, kiadásáért felelős az Intézet igazgatója.

IV. Osztály.

A Biológiai Osztály 1953. évi könyvkiadási tervzeténél az 1952. évi könyvkiadási tervben szereplő Kaskarov: Az állatok ökológiája c. munka a kiadási engedély körül fennálló nehézségek miatt /az engedély kérése és megadása közötti hosszú idő/ áttolódik az 1953. évre. Így az 1952. évi tervből ez kiesik, és ennek az ivkerete felszabadul, ami kb. 30 ivet jelent.

Az 1952. évi módosított könyvkiadási tervbe felvett munkák összesen 196 ivet tettek ki, így a Kaskarov könyv kiesésével ez lecsökken 166 ivre. Az osztályvezetőség annak érdekében, hogy az Osztály rendelkezésére álló 75 iv ne vesszen el, - tekintettel arra, hogy az 1952. évi ivkeretünk összesen 241 iv - úgy határozott, hogy ezt az ivmennyiséget ki kívánja tölteni, és pedig a következő 2 munkával:

1./ Magyarország virágtalan növényei. III. Mohák.

Szerző: Boros Ádám.

Ivterjedelem: 15.

Tükör: A/5.

Kézirat elkészül: 1952. augusztus.

Lektorok: Vajda László, Zólyomi Bálint.

Szerkesztő: Felföldy Lajos.

Indokolás: Magyarország virágtalan növényeinek feldolgozása és határozó könyveinek elkészítése lényegesen elmaradt a virágos növények feldolgozása mögött. Hézagpótló a Mohahatározó, és szervesen kapcsolódik az eddig már akadémiai kiadásban megjelent Gombahatározóhoz.

2./ Csiki Ernő: A Kárpát-medence bogárfaunája. IV. /Németül/.

Ivterjedelem: 50.

Tükör: A/5.

Kézirat: nyomdakész.

Lektorok: Dudich Endre, Székessy Vilmos.

Szerkesztő: Kaszab Zoltán.

Példányszám: 800.

AKADÉMIAI
LEVÉLTAR

68

Indokolás: A munka megjelenésének fontossága abban áll, hogy a magyar faunát külföldi szakkönyvek alapján nem igen lehet feldolgozni, minthogy a speciálisan magyar fajok egy külföldi munkában sem szerepelnek. Azonban külföldön sem jelent meg közel 50 éve komoly összefoglaló monográfia, a régi könyvek pedig többé-kevésbé elavultak úgy, hogy nevezett munka középeurópai vonatkozásban is hosszú iránytadó tanulmány lesz.

Az 1952. évi könyvkiadási tervben szerepel Zernov: Általános hidrobiológia. Kiadását a Meződunarodnaja Knyiga nem javasolja. Az osztályvezetőség ehelyett javasolja

3./ Kalmár Zoltán: Magyarország virágtalan növényei. III. kötet.

Taplógombák.

Ivterjedelem: 15.

Lektor: Bohus Gábor, Bánhegyi József.

Szerkesztő: Ubrizsi Gábor.

Budapest, 1952. június 26.

AKADÉMIAI
LEVELTÁR

69